

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ

ΑΓ. ΑΝΔΡΕΟΥ 5, ΑΘΗΝΑ 105 56

ΤΗΛ. 32 50 378 - 32 11 149 ΦΑΞ: 32 13 667

E-mail: elia@ath.forthnet.gr

www.elia.org.gr

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

1894-1948

Διευθυντής Γρηγόριος Ξενόπουλος

Τόμος 1 1894 – Τόμος 50 1943-1944

Περίοδος Γ΄ Τόμος 1 1945 – Τόμος 2 1946

Περίοδος Δ΄ Τόμος 1 1947 – Τόμος 2 1948

(22.925 σελίδες)

**Η παρούσα ψηφιακή έκδοση πραγματοποιήθηκε
με την οικονομική ενίσχυση του ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
και του ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ
στο πλαίσιο του εορτασμού των 50 χρόνων από το θάνατο
του Γρηγορίου Ξενόπουλου.**

ΑΘΗΝΑ 2001

Ψηφιοποίηση

A.M.S. Μ. ΣΑΡΙΜΒΕΗ & ΣΙΑ Ο.Ε.

1929

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΑ

ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΕΝ ΕΤΕΙ 1879

«Τέρπειν ἅμα καὶ διδάσκειν»

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' - ΤΟΜΟΣ 36^{ος}

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΙΑΡΥΤΗΣ ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

*Αδιάρθοιο (τό) (με εικόνα)	529
ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ :	
Αγροματοσύνη, σελ. 40. — Αισιοδοξία, 572. — Αληθινοί (οί) χριστιανοί, 261. — Άνθρωπος (ό), 548. — Άξιοζήλεια βραβεύα, 212. — Απαγγελία (ή), 321. — Από τάνεξηγητα, 428. — Ατέλειωτη (ή) πόλη, 440. — Βαρυχειμωνιά, 104. — Γάδοιο ή γραμμόφωνο ; 381. — Γατοχαρακτήρες, 64. — Διαθήκη (ή) του Καραμαντάνη, 176. — Διορθωτής (ό), 88. — Διόσκουροι (οί), 808. — Εκθέσεις, 28. — Ένα βιβλίο που μ' έλεπε, 78. — Ένα έθνικό κειμήλιο, 248. — Ένα κύνειο άσμα, 357. — Ένας βουβός που μίλησε, 416. — Έξοχή και πόλη, 560. — Επιμηθείς, 500. — Έλιος και σύννεφα, 326. — Η τέλειο, ή τίποτα ! 344. — Κάτω άπ' τά χιόνια, 140. — Κλίση και θέληση, 128. — Λυχνία (ή) του Έδισων, 584. — Μιά κατάχρηση, 481. — Μιά παροιμία, 404. — Μπενάκης (ό), 368. — Όνειρό (τ') της ειρήνης, 512. — Ό,τι άξίζει ή κολούση, 225. — Πιτσιρίκος, (ό), 309. — Πνευματική (ή) ιδιοκτησία, 4. — Πόλεμος (ό), 476. — Πολιτισμός, 488. — Προτερήματα κι' ελαττώματα, 200. — Σκηνη (ή) της Αγίας Λαύρας, 188. — Σπόρος Μασούνας, 16. — Στοιχειώδης, 284. — Στο Βόρειο Πόλο, 232. — Τριολέτο (τό) κτλ. 297. — Τύχη και προαίσημα, 162. — Φθινόπωρο και Σία, 596. — Φιλανθρωπία, 112. — Φτωχά παιδιά, 452. — Χριστούγεννα πρωτοχρονιά, 52. — Ψυχάρης	
*Αλαζονεία (ή) του Άλη Χασάν (με 2 εικόνας)	586
*Άλα τα χέλια	565
*Άλησόνητο (τό) παιχνίδι	530
ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΣΕΩΣ : σε κάθε φύλλο από του 1ου μέχρι του 52ου.	356
*Άλουμινένιος (ό) άνθρωπος (με εικόνα)	282
*Ανακάλυψη (ή) της Άπνας	141
*Άνειση	54
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ :	
Αποτελέσματα 237ου Διαγων. (Άύσεων)	382
Αποτελέσματα 238ου Διαγων. (Άύσεων)	478
Αποτελέσματα 239ου Διαγων. (Άσκήσεων)	526
Αποτελέσματα 240ου Διαγων. (Άύσεων)	514
Αποτελέσματα 28ου Διαγων. Ξεσπαθώματος	502
Αποτελέσματα 38ης Κυριακής της Διαπλάσεως	265
Αποτελέσματα Δημοφών των Ψευδωνύμων του 1928	610
Αποτελέσματα Εδοτήριών του 1928	442
Αποτελέσματα του Πεντάθλου 1928-1929	574, 586
Αποτελέσματα Μ. Διαγων. Τυπογραφ. Λαθών	294

*Από το σημειωματάριό μου	521
*Αποχαιρετισμός	135
*Αράχνη (ή) του Μπετόβεν	308
*Αρχούδα (ή) κι' ό μακαμλέρης (με εικόνα)	124
*Άσωτος (ό) υιός (με 2 εικόνας)	169
*Ατύχημα (τό) του Μπέμη-Κουνέλη (με 3 εικόνας)	249
Αδοθυσία (ή) της Έλένης	320
*Αφηρημένος (ό) έπιβάτης	413
Βραδυνά τραίνα	15
Γαλανά (τά) μάτια	473
Γειτόνισσες (οί)	290
Γελούν λοιπόν και τά ζώα ; (με 4 εικόνας)	559
Γενίτσαρς (ό)	544
Γέρο (ό) σουλιάνος	424
Γιορτές (οί) των παιδιών στην Ίαπωνία (με 2 εικόνας)	289
Γιός (ό) του τυφλού (με εικόνα)	592
Γνωριμία της σιγγής	465
Γουρουνάκι (τό)	98
Γράμμα (τό)	440
Γυρίνοι (οί)	304, 314, 332
Γυρισμός (ό)	49
Δάκρυα (τά) δια μέσου των αιώνων (με εικόνα)	66
Δαχτυλάτης (ό)	222
Δεινά (τά) της ζωής (με εικόνα)	547
Δέντρο χρονογράφος (με εικόνα)	553
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ :	
242ος Διαγωνισμός (Άύσεων)	10
243ος Διαγωνισμός (Άύσεων)	155
244ος Διαγωνισμός (Άύσεων)	310
245ος Διαγωνισμός (Άσκήσεων)	418
246ος Διαγωνισμός (Άύσεων)	478
247ος Διαγωνισμός (Άσκήσεων)	490
30ος Διαγωνισμός Ξεσπαθώματος	538
Ερώτησις για την 39η Κυριακή της Διαπλάσεως	272
Αγωνισμός Εδοτήριων του 1929	619
Μικρός Διαγωνισμός Ζωγραφικής	418, 430
Μικρός Διαγωνισμός Ποήματος	431
Μικρός Διαγωνισμός Φωτογραφίας	430
Δημοψήφισμα των Ψευδωνύμων του 1929	610
Διάλογος μ' ένα μόνο πρόσωπο ή το παιχνίδι της Άννούλας	76
ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΝΑΙ, Μυθιστόρημα υπό Ίουλιού Βέρον με 13 εικόνας, συνέχεια εκ του τόμου του 1928, εις τά φύλλα 1-12.	
Δικαιοσύνη (ή) του Άροιν-Άλ-Ρασίδ (με εικόνα)	459
Δικαιώση	429

Δίψα για μάθηση στο Κόγγο (με εικόνα)	505
Δύο αδελφία (με 2 εικόνας)	387
ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ :	
Άλίκη Βακαλάκη, σελ. 8. — Μαρίνα Α. Βουρδουμπάκη, 524. — Γεώργιος Α. Καμπάνης, 116. — Ζαννης Α. Καμπάνης, 116. — Έδωγία Κυζικηνού, 116. — Νικόλαος Π. Πάνου, 524. — Άννα Ν. Χαϊνη, 524. — Μαρίνα Χατζηκόμω, 8. — Τούλα Δ. Ψόρα, 8.	
*Εκατόχρονα (τά) έτος Ζωολογικού κήπου (με 3 εικόνας)	481
*Εκδίηση (ή) του μικρού καπνοδοχοκαθαριστή (με 4 εικόνας)	21
ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΤΡΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ, Πρωτότυπο μυθιστόρημα υπό Γρηγορίου Ξενοπούλου (με 92 εικόνας) εις τά φύλλα 4-42.	
*Ένας δρόμος	86
*Εποχές	532
*Επτά (οί) κύνειο (με εικόνα)	299
*Εσπερινός (δραματική σκηνη)	28
Ευτυχισμένα παιδιά (με εικόνα)	1
*Εφώτισε ή ανατολή	579
Ζώο σύνθετο (με εικόνα)	500
Θαυμάσιος (ό) φίλος (με εικόνα)	138
ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΤΟΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ,	
*Ανίγνωσμα για πολύ μικρά παιδιά (με 80 εικόνας) εις τά φύλλα 1-80.	
Θλιμμένες ψυχές	14
*Ιστορία (ή) της λεύκας	365
Και πάλιν ερχόμενος (με εικόνα)	37
Κακό (τό) που έπαθα (με εικόνα)	607
Καλτοσεβέδες (οί)	2
Καμπάνες	80
Κάμπος (ό) των ναρμισσών	428
Καπετάν (ό) Τρομάρας	580
Κλειδί (τό) του σπιτιού (με 4 εικόνας)	415
Κουκουβάγια (ή)	508
ΚΥΡΙΑΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΣΕΩΣ :	
88η Κυριακή (με 10 εικόνας)	265
Λάθη (τά) του ζωγράφου (με εικόνα)	30
Λάσση για τους μαστόρους	329
Λέβης (ό)	524
Λίγες μέρες στην Παρνηθα	20, 33
Μαγικές εικόνας :	69, 177, 189, 261, 441, 465, 512
Μαλλιά (τά) του Πάνου	176, 182
Μαντιάρια . . . από χιόνι (με εικόνα)	244
Μαρία	388
Μάτι (τό)	484, 497, 508
Μαύρος και λευκός (με εικόνα)	131
Μεγάλο (τό) άμάχημα της μικρής Ντάλας (με 3 εικόνας)	205
Μεγαλύτερη (ή) επιτυχία του Μπέμη	389, 380
Μέγας (ό) λαβύρινθος (με εικόνα)	103
Μετά τά πρωτοβόχια	8
Μηχανικός	80
Μιά ανάσταση (με εικόνα)	253
Μιά ιστορία κνηγιού	544
Μιά μέρα άντάχτης	236, 243
Μιά παροιμία	441
Μιά συμπάθεια	172
Μιά τερπέλα	9
Μικρή (ή) σειρήνα	472
Μικρό φτώχογραμμά	448
Μυλαράκι (τό) του διαβόλου	615
Μυστικό (τό) της Ισοροπίας (με εικόνα)	397
Νέα βγαμνηστικά γραμματόσημα	92
Νέα Θρόναλα :	33, 57, 89, 182, 195, 257, 280
Νέα (τά) του 1980	598
Νέλλη (ή) είναι πιά μεγάλη	212
Νησί (τό) με τίς μοσχοκαρυδιές (με 2 εικόνας)	318
*Όλγα	68
Οδοντός (ό) της μικρής άρραστής	608
ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ (με εικόνας) :	
Άδωντο (τό) κήδημα, σελ. 321. — Αθεί (τό), 321. — Δεκάρα (ή) και τό πιάτο, 476. — Δεν με νοιάζει, 321. — Κάν μωλά, 572. — Καταγραφή (ή), 585. — Νόμισμα (τό) 357, 548. — Παίγνια, 117, 127. — Πιατάκι (τό) ρόκα 237. — Πίναξ (ό) της ηλικίας, 297. — Πρόβλημα, 345.	
Παιδί (τό) με τά ψωμάρια παπούτσια	532, 543
Παιδικοί καϊκί και παχαλινη χαρά	256
ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ : σε κάθε φύλλο από του 1ου μέχρι του 52ου.	
Παλιό (τό) άμμορι	404

Παλιές εικόνας που ξαναβιώσαν (με εικόνα)	73
Πάρα πολλές ευγένειες (με 8 εικόνας)	485
Παράμυθι (τό) του άμπελά που έγινε βασιλιάς (με 4 εικ.)	145, 157
Πάρηγοσιά	100
Πεσάρια	219
Περασμένα, όχι ξεχασμένα	188, 201
Περβόλι (τό) του παπούδη	136, 152
Περιπέτεια	332
Πετεινάρι (τό)	112
Πέτρα	29
ΠΙΤΣΙΡΙΚΟΣ, Ίστορία ενός παιδιού, υπό Alphonse Daudet (με 19 εικόνας) εις τά φύλλα 29-52.	
Πισωνής (ό)	292
Πλούτη (τά) και ή ετυχία	494
Πνεύματα (τά) του δάσους (με 2 εικόνας)	421
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ : σε κάθε φύλλο από του 1ου μέχρι του 52ου.	
Πόλεμος (ό)	413
Πονημένες ψυχές	345, 352
ΠΡΑΚΤΙΚΑ :	
*Άλλος τρόπος χωρίς πίνακες, σελ. 213. — Διγύερο βάρος, 413. — Μυγοπαγίδα που κατασκευάζεται εύκολα (με εικόνα), 57. — Οι πίνακες των αιώνων κατά τό Τυπικόν και Γρηγοριανόν ημερολόγιον, 165. — Πώς μπορείτε να βρείτε ημερομηνίας παρελθόντος, παρόντος ή μέλλοντος (με 3 πίνακες), 32. — Πώς να ντυγάρητε ένα σχέδιο (με 2 εικόνας), 81. — Πώς να βγάξετε εύκολα ένα στενό δαχτυλίδι από τό δάχτυλό σας, 305. — Πώς να στολίζετε ένα καλόδι άχρήστων του γραφείου (με 2 εικόνας), 45. — Πώς να τυλίγετε τό σουλό σας (με 4 εικόνας), 9.	
ΠΡΑΣΙΝΟΙ ΚΑΙ ΒΕΝΕΤΟΙ, Μυθιστόρημα υπό André Bruyère (με 40 εικόνας) εις τά φύλλα από του 31ου μέχρι του 52ου	
Πρόδρομοι (οί) του γραμματισμού	393, 405
Πρώτο (τό) μου θέατρο	566, 578, 593, 604
Ρηότο (τό) μάλωμα	26
Ρυθολάτης	453, 460
ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΡΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ : σε κάθε φύλλο από του 1ου μέχρι του 51ου.	
Σεμίραμς (με εικόνα)	340
Σημερινή (ή) ανάκτηση του φιλοτελισμού	296, 308
Σίντι-μπίσ	560
Σούσου	441
Σοφός (ό)	248, 252
Σπίτι (τό) των ευτυχισμένων παιδιών (με εικόνα)	193
ΣΠΙΡΤΟ ΜΟΝΑΧΟ : Ανίγνωσμα για πολύ μικρά παιδιά (με 9 εικόνας) εις τά φύλλα από του 43ου μέχρι του 51ου.	
Στάρι και καλαμπόκι	446
Σταυρογιάννης (ό)	556
Στη λίμνη	123
Στη καρδιά	158, 170
Στη χώρα του Νεΐλου (με 5 εικόνας)	90, 102, 109
Στό καϊσόγγιο σχολείο	425, 436
Στοργή	416
Στο σπίτι της γιαγιάς	285
Στοχασμοί του Άλφόνσου Ντωντέ	309
Σύντομη ιστορία της πειρατείας (με 2 εικόνας)	469
Συντριβάνι (τό) και τό καπέλλο (με 4 εικόνας)	570
Τί θα πη φιλοτέλεια	68
Τιτσιάνος (με 2 εικόνας)	13
Τόν περιμένει (με εικόνα)	577
Τρεις (οί) εικαρίες	400
30 (τά) χρόνια του Περγαλιτή	153
*Υπόθεση	186
Φαγά (το) το γαϊδούρι	194
Φυσιολογική (με 10 εικόνας)	373
Φωνές (οί) της φύσης	280
Χαμένες μουσικές	63
ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ :	
*Άγγλικό (τό) χροίμο, σελ. 412. — Άγένεια πληρωμένη, 194. — Άγιου (του) Ποτέ, 141. — Άκάλεστος (ό), 327. — Άπό πότε άρχίζει ή ανατροφή, 221. — Άσκη (ή) άρκοόδα, 91. — Αυτόγραφο (τό) του Όμηρου, 81. — Άχ αυτή ή γλώσσα, 474. — Γαλλική (ή) άνευ διδασκάλου, 499. — Για τό αυτόγραφο, 512. — Δικηγόρος (ό) κι' ό μαθητής του, 172. — Δύο γάτες δύο τρούπες, 187. — Έντερο (τά) του σκύου, 483. — Η γερμιά ή πουλί, 352. — Κουδούνια και τενεκέδες, 458. — Κυράτσα (ή) 3,	

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Κενωτάμενον διὰ τὰς ὑποφύλλων τῆς Παιδείας ὡς τὰ κατ' ἐξοχὴν παιδικὰν περιοδικὰν σύγγραμμα ἀληθεῖς παρασκὸν εἰς τὴν χάριν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ διὰ τοῦ Οὐκαρμενικῆς Πατριαρχεῖου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγκημους ἐπιστολῶν καὶ χρησιμωτάτων εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΑΤΕΙΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ: Ἐτησίᾳ δραχμῶν 10. Ἐξέμνημος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ: Αἰγύπτου γράσια διατμ. 50. Ἀμερικῆς δολάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὄλων ἐν γένει ἂν ἑλλων κρατῶν σελήνια 10.

Ἐξέμνημοι καὶ Τρίμημοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΧΜΕΝΗΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουσι τὴν 1ην εἰσδοχίμου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐβριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρκόπιον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 38ος.

Ἐν Ἀθήναις, 1 Δεκεμβρίου 1928

Ἔτος 51ον. — Ἀριθ. 1

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ἀγάπη	Σελ. 89	Καλόφι καὶ καλάτι	Σελ. 832	Πουλάκια (τὰ) ποὺ πεθαίνουν	Σελ. 51
Ἀγκωνάρι καὶ πέτρα	81	Καλόφι (τὸ) τοῦ ψαρά	278	Προσευχὴς	521
Ἀγροτική ἐσπέρα	200	Καρδιὰ μητέρας	410	Πρωτὴν διάθεση	543
Ἀληθινὴ (ἡ) εὐτυχία	317	Κισσὸς καὶ τριανταφυλλιά	287	Ρητὰ: 4, 19, 128, 213, 284, 314, *40,	
Ἀρρωστος σὸν ταβάνι	485	Κοῦρκος καὶ πουλάκι	351	200, 211, 216, 260, 667, 608	
Ἀστέραι (αἱ) τῶν μάγων	44	Κουτσὸς (ὁ) βασιλιάς	478	Σημερινό (τὸ) σου δάκρυ	615
Βασίλισσα (ἡ) καὶ τὰ λουλούδια (μὲ εἰκόνα)	445	Κυκαρίσιοι (τὰ)	86	Σκούπα (ἡ)	219
Βαφτιστικὰ (ἡ)	532	Μαλλιά	306	Στὴν Ἄλλη μου	114
Βασενὴ λιακάδα	20	Μικρὸς (ὁ) Ἄνδρας	380	Στὸ σταμάτημα τῆς βροχῆς	125
Βράδυ	602	Μοῖρα	171	Στοχαστικὸς περίπατος	231
Βράδυ στὴ θάλασσα	339	Νεραϊδὲς (οἱ)	398	Ταξίδι (τὸ) τῆς ψυχῆς	201
Γοιές	152	Νομβρὸς	618	Τοῖχος καὶ μισσὸς	151
Δειλινὸ	548	Ξανθὸ παιδί	159	Τυφλόμυγα	88
Ἐλαμπε ἀκόμα	437	Ὄρφανοῦλα (ἡ)	353	Φόβος (ὁ) τῆς ὀφθάλμιας	596
Ἐλαμπε ἡ μέρα	213	Ὄταν βρέχει	244	Φασαριμόνικες	111
Ἐλπιδες	365	Παιδάκι καὶ σοφὸς	185	Φωτανὸ διάβα	253
Ἐπίκληση παιδιοῦ σ' ἔν' ἀστέρι	439	Παιδί (τὸ) ποὺ κοιμάται	374	Χαραυγὴ	559
Ἐσπερινὸς	147 καὶ 422	Παιδοῦλα	566	Χίμαρες	171
Θάνατος (ὁ) τῆς καρδερίνας	134	Παλιὸ (τὸ) μου σκίτσο	225	Χινοποριάτικη ἐκδρομὴ	511
Καλοκαίρι ἑλληνικὸ	291	50 χρόνια	60	Χιόνι	68
		Ποντικὸς καὶ χελώνα	368		

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ὁ τόμος οὗτος περιέχει 385 εἰκόνες καὶ κοσμήματα.

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΑ ΠΑΙΔΙΑ

Τί παραστάνει αὐτὴ ἡ ὄραια ζωγραφία; Γιατί αὐτὰ τὰ παιδιά γελοῦν τόσο χαρούμενα; Μὴν εἶναι Διαπλάσπουλα ποὺ πῆραν κουδούνια καὶ βγήκαν νὰ υποδεχθῶν τὴ δωδεκάσελιδη «Διάπλασι» τους; — Ὁ, ναί! φαντάζομαι πὺς εἶναι χαρούμενα καὶ γελαστά, θὰ εἶναι σήμερον τὰ Διαπλάσπουλα ὄλα. Ἀντὰ-δμως ποὺ βλέπετε ἐδῶ, εἶναι παιδιά τῆς Ἑλβετίας, χωριατόπουλα τοῦ Ἐγκαντίν.

Τί εὐτυχησμένα, ἀλήθεια! Κοιτάξτε τὰ... Κρατῶν κυπρία, τροκάνες, κουδούνια ἀπὸ τῆς ἀγελάδες ἐκεῖνες ποὺ τόσο τὰ καλοτρέφουσι. Εἶναι παιδιά κτηνοτρόφων, λένε τὰ «Κάλαντα τοῦ Μάρτη» σ' ἔν' ἀγροτικὸ πανηγύρι. Καὶ γελοῦν, γελοῦν, ὄλο χαρὰ... Δὲν ὑπάρχουν ἴσως στὸν κόσμον πλεὺ εὐτυχησμένα παιδιά ἀπὸ τὰ χωριατόπουλα τῆς Ἑλβετίας!

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΣΤΟΥΣ

ΟΙ ΚΑΛΤΣΟΒΕΛΟΝΕΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

"Ήταν μιά φορά τέσσερις καλτσοβελόνες. Πάνε πολλά χρόνια τώρα που ή γιαγιά τις αγόρασε από τὸ ἐμπορικὸ, ἔ- που βρίσκονταν κλεισμένες μέσα σ' ἕνα κουτί, μαζί με πολλές ἄλλες ἀδελφές- τους. Καί μαζί μ' αὐτές εἶχε ἀγοράσει ἡ γιαγιά νήμα ψιλὸ, τριανταφυλλί και ἀσπρο, γιὰ νὰ πλέξη καλτσάκια γιὰ τὸ μικρὸ τῆς ἔγγονα. Καί μόλις βρέθη- καν οἱ καλτσοβελόνες ἀνάμεσα στὰ προ- κομμένα χέρια τῆς γιαγιάς, ἄρχισαν νὰ δουλεύουν με ὄρεξη και νὰ τραγουδοῦν ἕνα χαρούμενο και ζωηρὸ τραγουδάκι, γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσουν που τις ἐπὶ- ρε ἀπὸ τὴ σκοτεινὴ φυλακὴ τους και τις ἔβγαλε στὸ φῶς και στὸν ἀέρα.

— Κλίχ, κλάχ! κλίχ, κλάχ! τραγου- δούσαν οἱ καλτσοβελόνες. "Ἄς δουλεύου- με γρήγορα, ἀδελφοῦλες μου, γιὰ νὰ τε- λειώσουμε τὰ ἑμορφα τριανταφυλλία καλ- τσακία γιὰ τὸ ἑμορφο τριανταφυλλένιο κοριτσάκι. Πῶς θὰ χαρῆ ἔσταν θὰ τὰ φο- ρέσῃ! Θὰ γελάσῃ και θὰ χτυπήσῃ τὰ χεράκια του, και θὰ τρέξῃ, και θὰ πη- δῆσῃ, και θὰ τὰ χαλάσῃ γρήγορα τὰ καλτσάκια του, ἀλλὰ ἐμεῖς εἴμαστε ἐδῶ και θὰ τὸ πλέξουμε ἀμέσως ἄλλα.

Καί οἱ βελόνες τραγουδοῦσαν και δού- λευαν ζωηρὰ κι' ἀκούραστα, και τὸ νήμα ἔφυγε ἀπ' τὸ κουβάρι και περ- νοῦσε ἀνάμεσα ἀπ' τὰ χέρια τῆς γιαγιάς κι' ἀνάμεσα ἀπ' τὴς γυαλιστερὲς βελό- νες, και γίνονταν καλτσάκια τριανταφυλ- λί και ἀσπρο. Καί τελειώσαν τόσο γρή- γορα τὰ καλτσάκια, που ἦταν ν' ἀπο- ρεῖς, κι' ἔγιναν τόσο ἑμορφα, που ἔλε- γες πῶς τὰ πλέξαγε νεράιδες.

Ἐπειὸς πλέξαν οἱ βελόνες κι' ἄλλα καλτσάκια κόκκινα και γαλάζια και ἀ- σπρα με χρυματιστὲς λουρίδες, γιὰ τὸ ἴ- διο τὸ παιδάκι και με τὴν ἴδια ὄρεξη και προκοπὴ. Κι' ἔσταν τὸ συρτάκι τοῦ παιδιοῦ γεμισε και δὲν χωροῦσε πιά ἄλλα καλτσάκια, τότε οἱ καλτσοβε- λόνες ἄρχισαν νὰ δουλεύουν γιὰ τοὺς μεγάλους. "Ἐπλέξαν κάλτσες γιὰ τὸν πατέρα ἀπὸ νήμα σκούρο και χοντρὸ, γιὰ νὰ τις φορῆ ἔσταν πηγάνη στὴ δουλειά του. Τώρα τὸ τραγοῦδι τους ἦταν πιὸ σὰβαρὸ και ἤσυχο κι' ἡ δουλειά τους ἦταν πιὸ πολλή.

— Κλίχ, κλάχ! κλίχ, κλάχ! τραγου- δούσαν οἱ καλτσοβελόνες. "Ἄς δουλεύου- με, ἀδελφοῦλες μου; νὰ κάνουμε κάλ- τσες γιὰ τὸν πατέρα που πάει και δου- λεύει και κουράζεται και φέρνει τὸ ψω- μὶ τοῦ σπιτιοῦ και ἄλλα τὰ καλά, και φέρ- νει και τὸ νήμα που πλέκουμε τίς κάλ- τσες. Νὰ τοῦ τις κάνουμε γερὲς και μα- λακῆς, γιὰ νὰ μπορῆ νὰ ἐργάζεται ἀκο- ρα κι' εὐχάριστα.

Κι' οἱ βελόνες δούλευαν χαρὲς διακο- πῆ γιὰ νὰ πλέξουν τίς κάλτσες τοῦ πα-

τέρα, μ' ὄλο που ἦταν πιὸ μεγάλες ἀπ' τίς κάλτσες τοῦ παιδιοῦ κι' ἤθελαν πε- ρισσότερο καιρὸ γιὰ νὰ τελειώσουν. Μὰ οἱ βελόνες, σὰν τοὺς καλόκαρδους ἐρ- γάτες που δὲν τοὺς λείπει τὸ τραγοῦδι ἀπὸ τὰ χεῖλη τους, τελειώσαν κι' αὐτὲς τίς κάλτσες τραγουδώντας κι' ἐπλέξαν κι' ἄλλες, κι' ἄλλες.

Σὲ λίγο ὅμως κοντοζύγωνε ὁ χειμῶ- νας και τῆς γιαγιάς τὰ πόδια ἄρχισαν νὰ κρυώνουν. Τώρα οἱ βελόνες πλέκουν κάλτσες μάλλινες, μαφρες και μακριές γιὰ τὴ γιαγιά. Δούλευαν ἀπαλά και σι- γανὰ και τὸ τραγοῦδι τους ἦταν ἔσταν ἤσυχο και πιὸ ἄργό.

— "Ἀδελφοῦλες μου, ἔλεγαν ἡ μιά στὴν ἄλλη, τῆς γιαγιάς τῆς καίμενης τὰ πόδια πονοῦν και κρυώνουν. "Ἄς κά- νουμε τίς κάλτσες τῆς ὅσο πιὸ ζεστές και μαλακῆς μποροῦμε, γιὰ νὰ εὐχαρι- στήται ἡ καίμενη ἔσταν τίς φέρνει και νὰ μὴ νοιώθει οὔτε κρύο οὔτε πόνο.

Κι' οἱ βελόνες ἔβαλαν ὅλη τὴν προ- κοπὴ τους γιὰ τίς κάλτσες τῆς γιαγιάς, ἀλλὰ αὐτὲς ἦταν μακριές κι' ἀργούσαν. Καί καμμιά φορά οἱ καλτσοβελόνες τρέ- μαζαν νομίζοντας πῶς δὲ θὰ τελειώσαν ποτέ, ἀλλὰ ὕστερα ἔπαιρναν πάλι κου- ράγιο και ἔσταν ἔτοιμη ἡ δουλειά τους.

— Ντροπὴ μας, ντροπὴ μας, ἔλεγαν, νάχουμε πλέξει τόσες κάλτσες γιὰ τοὺς ἄλλους και νὰ τρομάζουμε νὰ πλέξουμε ἕνα ζευγάρι γιὰ τὴ γιαγιά που μὰς δου- λεύει. Γρήγορα, γρήγορα νὰ τελειώνου- με, γιατί ἔρχεται χειμῶνας και πρέπει νάχει ἡ γιαγιά τὰ πόδια τῆς ζεστά.

Κι' ἀλήθεια, ἔβαλαν ὅλη τὴν προκο- πῆ τους οἱ βελόνες και τελειώσαν γρή- γορα τὴ δουλειά τους, κι' ἔσταν ἄρχισαν τὰ κρύα, φέρεσε ἡ γιαγιά κἀντύργιες κάλτσες ζεστές και μαλακῆς, και τὰ πο- νεμένα τῆς πόδια ἀναπαύθηκαν.

Τὰ χέρια ὅμως τῆς γιαγιάς δὲν ἤθε- λαν νὰ ξεκουραστοῦν οὔτε στιγμὴ μὰ οὔτε κι' οἱ καλτσοβελόνες. "Ἄχ, τώρα ἔπρεπε νὰ πλέξουν κάλτσες γιὰ τὸ γιὸ που ἔλειπε μακριὰ ἀπὸ ζενα τόσα χρό- νια! Τώρα οἱ βελόνες ἐπλέξαν με πε- ρισσότερη ἀγάπη και με πιὸ μεγάλη προσοχὴ ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά. Κι' ἔ- λεγαν στὸ νήμα που περνοῦσε ἀνάμεσά τους και γινόταν κάλτσα, νὰ πῆ στὸ λεβέντη που ἔλειπε, πῶς τὸν εἶχε ἀπο- θυμῆσαι και πόνεσαι ἡ γιαγιά και πόσο λαχταροῦσε ἀπὸ τὸν ξαναῖδῃ. Κι' ἐπλέ- καν τίς κάλτσες ὁμορφοστολισμένες με πλουμῖδια και χρυματιστὰ λουρίδια, γιὰ νὰ φαντάζουν περισσότερο ἀπὸ τίς ἔτοι- μες που πουλοῦν στὴν ξενιτιά, και νὰ θυμίζουν σὰν ξενιτεμένο τὴν πατρι- ἰδα του. Κι' οἱ κάλτσες ἔγιναν ἴδιες κι' ἀπαράλλαχτες μ' ἐκείνες που εἶχε δώ- σει ἡ γιαγιά στὸ γιὸ τῆς γιὰ νὰ πάρῃ μαζί του ἔσταν ἔφυγε. Τὰχα δὲν θὰ τὸ θυμόταν αὐτὸ ἔσταν θὰ τις ἔβλεπε και δὲν

θάναθε μέσα του ὁ καιμὸς γιὰ νὰ γυρί- σῃ πῶς και νὰ μὴ ξαναπαίει πιά στὴν ξενιτιά;

Κι' ἔτσι, οἱ καλτσοβελόνες δούλευαν ἀκούραστα καιροὺς και καιροὺς. "Ἐπλέ- ξαν κάλτσες γιὰ παιδιὰ και γιὰ μεγά- λους, γιὰ κιοὺς και γιὰ γριές, κι' ἔξα- κλουθοῦσαν κάτω ἀπὸ τὰ προκομμένα χέρια τῆς γιαγιάς νὰ τρέχουν ἀκατά- παύστα και νὰ λέγε τὸ ρυθμικὸ τους τραγοῦδάκι. Γιὰ ὅποιον δὲν καταλάβαι- νε τὴ γλώσσα τους, τὸ τραγοῦδάκι αὐτὸ δὲν ἦταν παρὰ ἕνας ἦχος μονότονος και κουραστικὸς. "Ἡ γιαγιά ὅμως ἐνοιω- θε τί λέγανε, ὅπως κι' οἱ καλτσοβελόνες ἐνοιωθάν τὴ συλλογιζόταν ἡ γιαγιά. Καί τὸ τραγοῦδι τους τὸ ρυθμικὸν σύμφωνο μὲ τίς σκέψεις τῆς γιαγιάς.

"Ἦρθε μιά μέρα ὅμως που οἱ καλτσα- βελόνες ἔμειναν ξεχασμένες μέσα στὸ συρτάκι τοῦ κομποῦ, με μισοτελειωμένη τὴν κάλτσα που ἔπλεκαν και τὸ κουβά- ρι κερφωμένο πάνω τους. Πολὸν καιρὸ περιμένα νὰ ἔρθῃ ἡ γιαγιά και νὰ τις βάλῃ πάλι νὰ δουλέψουν. Μὰ ἐκεῖνη δὲν ἔρχόταν. Ἐἶχαν τόση ὄρεξη νὰ τελειώ- σουν τὴν κάλτσα μόνες τους και νὰρῆθ νὰ τὴν εὐρῃ ἔτοιμη ἡ γιαγιά ἔσταν θὰ τις ξαναθυμόταν ὅσο ὅμως κι' ἂν τὸ ἐπιθυμοῦσαν αὐτὸ τὸ πράγμα, δὲν μπο- ρούσαν νὰ τὸ καταφέρουν.

Κι' ἔξακολουθοῦσαν νὰ μένουν ἐκεῖ, λησμονημένες μέσα στὸ σκοτάδι, κι' ἄρ- χισαν νὰ σκουράζουν σιγά-σιγά. "Ἡ σκοτεινιά κι' ἡ σκουριά που τις σκέπα- ζε, τις ἔφερνε ὕπνο, και χωρίς νὰ τὸ καταλάβουν κι' αὐτὲς, ἀποκοιμήθηκαν. Πόσον καιρὸ κράτησε αὐτὸς ὁ ὕπνος; Δὲν θυμοῦνται. Ἐφύρουγε ὅμως μιά μέρα ἐννοῦσαν τὸ παλιὸ συρτάκι νὰ νοιγῆ και νὰ τὸ πλημμυρίξῃ τὸ φῶς κι' ὁ ἀέρας. "Ἀπὸ πάνω τους ἦταν σκυμ- μένες δυὸ μορφὲς που φαίνονταν γνο- στές, ἀλλὰ και πάλι τόσο ἀλλαγμένες!

— Μητέρα, εἶπε ἡ μιά μορφή, μη- τέρα, τί εἶνε αὐτὸ ἐδῶ;

— Αὐτὲς, παιδάκι μου, εἶπε ἡ ἄλλη, εἶναι οἱ καλτσοβελόνες τῆς γιαγιάς σου τῆς καίμενης, αὐτὲς που ἀγόρασε γιὰ νὰ σοῦ πλέξῃ τὰ πρώτα σου καλτσάκια. Κοίταξε, ἔχει κιάλας ἀρχινισμένη τὴν κάλτσα που ἤθελε νὰ στείλῃ τοῦ θεῖου σου στὴν ξενιτιά, κι' ὅπως τὴν εἶχε ἀφήσει ἐδῶ μὲς στὸ συρτάκι, ἔτσι ἔμεινε.

— "Ἄχ, μητέρα, εἶπε τὸ κοριτσάκι, πόσο θὰ ἤθελα νὰ μάθω κι' ἐγὼ νὰ πλέ- κω, γιὰ νὰ τελειώνω τίς κάλτσες τοῦ θεῖου και νὰ τοῦ τις στείλω! Δὲν θὰ χα- ρῆ πολὺ; Τί λές;

— Καί βέβαια θὰ χαρῆ πολὺ, κοροῦ- λα μου, εἶπε ἡ μητέρα κι' ἀγκάλιασε τὸ κοριτσάκι, θέλεις νὰ σοῦ μάθω ἐγὼ νὰ πλέκῃς;

— "ὦ, ναί, μαγιοῦλα μου! εἶπε τὸ

κοριτσάκι με χαρὰ και χτύπησε τὰ χέ- ρια του.

Κι' οἱ καλτσοβελόνες ἄρχισαν πάλι νὰ δουλεύουν και νὰ τραγουδοῦν κάτω ἀπὸ τ' ἔμαθα χεράκια τῆς μικρῆς. "Ἀ- λήθεια στὴν ἀρχὴ ἦταν ἀκόμη μούδια- σμένες κι' ἀργονήτες ἀπὸ τὸν ὕπνο και προχωροῦσαν πολὺ σιγά. Ἐἶχαν ὁ- μῶς τόση ὄρεξη νὰ μάθουν τὸ κοριτσά- κι νὰ πλέκῃ και νὰ τελειώσῃ τίς κάλ- τσες τοῦ ξενιτεμένου, που γρήγο- ρά τινάζανε τὴ νύστα ἀπὸ πάνω τους κι' ἄρχισαν πάλι νὰ δουλεύουν ὅπως πρώτα. Μόνο που τώρα τὸ τραγοῦδι τους ἦταν ἄλλοῦτικο, πολὺ πιὸ ἄργό και σιγανὸ ἀπ' τῆς γιαγιάς. Καί δὲν μι- λοῦσαν μόνο μεταξύ τους, οἱ καλτσοβε- λόνες μιλοῦσαν και στὸ κοριτσάκι. Τοῦ ἔλεγαν γιὰ τὴν καίμενη τὴ γιαγιά, που ἦταν τόσο προκομμένη και δὲν τις ἔφι- νε ὅλη μέρα ἀπὸ τὰ χέρια τῆς κι' ἔπλε- κε κάλτσες γιὰ ὅλη τῆς τὴν οἰκογένεια. Τῆς ἔλεγαν με τί χαρὰ εἶχε πλέξει ἡ γιαγιά τὰ πρώτα τῆς καλτσάκια, και με τί φροντίδα τίς κάλτσες τοῦ πατέρα και τῆς μητέρας, και με τί λαχτάρα τίς κάλ- τσες τοῦ ξενιτεμένου θεῖου, αὐτοῦ τοῦ ἴδιου που θὰ τελειωνε τώρα τὸ κοριτσά- κι τὴν κάλτσα που εἶχε ἀρχίσει νὰ τοῦ πλέκῃ ἐκεῖνη. "Ἐλεγαν στὸ κοριτσάκι πῶς ἔπρεπε κι' ἡ ἴδια νὰ δουλέυῃ μ' ἄ- γάπη και με γρηγοράδα και με ὄρεξη, και νὰ μοιάσῃ τῆς γιαγιάς. Καί βλέπον- τας πῶς ἦταν ἀκόμη ἄμαθο κι' ἀδέξιο, τὸ βοηθοῦσαν και τοῦ ἐδειχναν τὰ λάθη του και τοῦ ἔδιναν χίλιες καλὲς συμβου- λές. Κι' ὅλ' αὐτὰ τὰ ἔκαναν τραγουδῶν- τας: Κλίχ, κλάχ! κλίχ, κλάχ! Καί ὦ, θαύμα! Τὸ κοριτσάκι καταλάβαινε τὸ τραγοῦδάκι τους. "Ἀκούγε με συγκίνηση ὅσα τῆς λέγανε γιὰ τὴ γιαγιά, κι' ἀ- κολουθοῦσε προσεκτικὰ τίς συμβουλές τους. Καί ἀπὸ τότε οἱ καλτσοβελόνες δὲν ἔσταν ἀποκοιμηθῆκαν.

ΓΕΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΚΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

Η ΚΥΡΑΤΣΑ

Τὸν παλιὸ καιρὸ, στὴν Πέλη, μιά κυράτσα ἀγράμματη, βλέποντας ἄλλες, γραμματισμένες, νὰ κρατοῦν στὴν ἐκ- κλησια χροσοδεμένα βιβλιαράκια και νὰ παρακολουθοῦν τὴ λειτουργία σιγοδια- βάζοντας σ' αὐτὰ, ζήλεψε.

"Θὰ πάρω κι' ἐγὼ μιά ὥραια Σύνο- φη, συλλογίστηκε. Τί πῶς δὲν ξέρω γράμματα; Θὰ κάνω πῶς διαβάσω και θάνα τὸ ἴδιο!

Πῆρε λοιπὸν μιά ὥραια Σύνοφη, πῆ- γε στὴν ἐκκλησιά, τὴν ἀνοῖξε ὅπου ἔ- φτασε, κι' ἄρχισε νὰ σταυροκοπιέται και νὰ κουνᾷ τὰ χεῖλη τῆς σὰ νὰ δια- βάζε, κρυφοκρίζοντας και τίς διπλα- γές, γιὰ νὰ βλέπῃ τὴν ἐντύπωση.

"Ἄμὲ; τί νομίζατε; συλλογιζόταν θριαμβευτικὰ τοῦ λόγου σας μόνο θὰ δια-

βάζετε; Ἐφύρουγε και μεῖς... τὸν τρόπο!"

Οἱ διπλανές τῆς ὅμως δὲν ἄργησαν νὰ παρατηρήσουν, πῶς ἡ κυράτσα-Περ- μαθοῦλα κρατοῦσε τὴ Σύνοφή τῆς... ἀνάποδα! Κατάλαβαν τὸ κόλπο τῆς κι' ἄρχισαν νὰ κρυφομιλοῦν, νὰ γνέφονται, νὰ τὴν κοροῖδούουν.

Μιά ἀπ' αὐτὲς, καλὴ γυναίκα, τὴ λυ-

πήθηκε. Καί σκόθοντας στ' αὐτὴ τῆς, τῆς ψιθύρισε:

— Κυράτσα Περμαθοῦλα!... τὸ βι- βλίο σου... τὸ κρατεῖς ἀνάποδα...

— Οὐ! οὐ! κάνει ἀμέσως ἡ κυρά- τσα-Περμαθοῦλα κοκκινίζοντας και σταυ- ροκοπιούμενη. Τὰ καταραμένα τὰ παι- διά μου με τὸ γύρισαν!

Ο' ΑΝΑΝΙΑΣ

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΤΟΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Τὴν ἀνοιξή, στὴ μεγάλη πόλη ὅπου μένει ὁ Τοτός, πῆγε ἕνα Θηριο- τροφεῖο. Ἐἶχε λιοντάρια, τίγρηδες, μιά κρηλοπόδαλη, ἕναν ἐλέφαντα και πληθὸς μαιμούδες. Ἐἶχε κι' ἕνα θηριοδαμαστή, που ἔκανε με τὰ θεριά ἕνα σωρὸ παιχνίδια. Ἐἶχε κι' ἕναν ἀραπάκο που ὄδηγοῦσε τὸν ἐλέφαντα.

Μιὰ Κυριακὴ, ἐπειδὴ ὁ Τοτός εἶχε καθῆσαι φρόνιμος ὅλη τὴν ἐβδομάδα

κι' εἶχε πάρει πολὺ καλοὺς βαθμοὺς στὸ σχολεῖο, οἱ γονεῖς του τὸν πῆγαν νὰ ἰδῇ τὸ Θηριοτροφεῖο. "Α, τί μεγάλη ἐντύπωση που τοῦ ἔκαμε! Μὰ γιὰ φαντα- σθῆτε, νὰ βλέπῃ ζωντανά, μέσα σὲ κλουβιά ἢ ἐλευθερὰ, ὅλα ἐκεῖνα τὰ ζῶα, που δὲν τὰχε ἰδεῖ ὡς τότε παρὰ ζωγραφισμένα στὸ βιβλίο του!

Νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια, στὴν ἀρχή, φοβήθηκε λιγάκι τὰ λιοντάρια και τίς τίγρηδες. "Ἦσυχάσε ὅμως ὅταν τοῦ εἶπε ὁ πατέρας του πῶς ἦταν ἀδύνατο νὰ σπᾶσουν τὰ σιδερένια κάγκελα τῶν κλουβίων και νὰ πεταχτοῦν ἔξω. "Ἐπειτα ἦταν ἐκεῖ κι' ὁ θηριοδαμαστής, ἕνας γερός ἀντρας με πρώτηνη στολή, με πι- στολί και με καμτσὶ στὸ χέρι, που τὰ θεριά τὸν φοβόνταν πολὺ.

"Ὅταν μάλιστα ὁ θηριοδαμαστής ἔπαιρνε ἕνα μακρὸ σιδερένιο καμάκι, που οἱ ἀκρες του ἦταν κόκκινες, σὰ νὰ εἶχαν βγεῖ ἀπ' τὴ φωτιά, λιοντάρια και τίγρηδες ἔτρεμαν και ζάρωναν ἀπὸ φόβο μεγάλο.

— Μὰ γιατί κάνουν ἔτσι, ἔμα βλέπουν αὐτὸ τὸ καμάκι; ρώτησε ὁ Τοτός.

Κι' ὁ πατέρας του τοῦ ἐξηγήσε:

— Γιατί ὁ θηριοδαμαστής, ὅταν τὰ γύναιζε, τὰκαψε πολλές φορές με ἀ- ληθινὰ πυρωμένο καμάκι. Τὰ θεριά τὸ θυμοῦνται. Καί ἂν κι' αὐτὸ που κρα- τεῖ τώρα εἶναι μόνο κοκκινοβαμμένο στὶς ἀκρες, τὰ θεριά νομίζουν πῶς εἶναι τὸ πυρωμένο, πῶς θὰ τὰ κάψῃ, και ζαρώνουν ὅπως τὰ βλέπετε.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ - ΜΑΡΘΑ

ΑΡΘΡΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

Αγαπητοί μου.

ΕΝΑΣ καλός μας φίλος με πα-
ράκαλει να του εξηγήσω τι
ακριβώς είναι η λεγόμενη
«πνευματική ιδιοκτησία». Και
του άπαντώ με ανοιχτό γράμμα, γιατί
υποθέτω πως πολλοί από σας δεν θα το
ξέρουν και θα βάλαν επίσης να το μάθουν.

Ένα σπίτι. Αυτό αποτελεί ιδιοκτησία
ολική. Γιατί αποτελείται κι' από βλή:
το οικόπεδο, που είναι γη και άερας, τις
πέτρες, τα τούβλα, τα μάρμαρα, τα σίδε-
ρα και καθεξής. Έχει όμως και το σπίτι,
το κτίριο, κάτι που δεν είναι ολικό: το
σχέδιό του. Αυτό το έκαμε με το πνεύ-
μα του, με το νοῦ του, με τη φαντασία
του, με το γούστο του, με την τέχνη του,
ένας αρχιτέκτονας, ένας καλλιτέχνης,
(και μεγάλοι μάστορα, όταν το κτίριο
είναι Παρθενώνας). Το σχέδιο του κτι-
ρίου αποτελεί ιδιοκτησία πνευματική.

Ένα βιβλίο. Κι' αυτό αποτελεί μίαν
ιδιοκτησία ολική. Γιατί ολικό είναι: χαρ-
τί, καρόνι, πανί, πετσά, μέταλλο καμιά
φορά, κόκαλο, χρυσαλοψή και καθε-
ξής. Το αγοράζει από το βιβλιοπωλείο,
το βάζεις στη βιβλιοθήκη σου, είναι δικό
σου. (Και τί χαρά σου, αν είναι ένας
χρυσόδετος τόμος Διαπλάσεως!) Αλλά
και το βιβλίο έχει κάτι που δεν είναι
δικό σου. Για να γίνει, κάποιος το έγρα-
ψε, κάποιος το έγραψε από το νοῦ του,
κάποιος εργάστηκε πνευματικώς. Και το
βιβλίο, ως περιεχόμενο, είναι πνευματι-
κή ιδιοκτησία του συγγραφέα του.

Το ίδιο μιὰ ζωγραφιά. Ένα άγαλμα,
ένα μουσικό κομμάτι, ένα θεατρικό έργο.
Ταγοράσατε, τα έχετε, είναι δικά σας.
Ως πνευματική όμως ιδιοκτησία, το κα-
θένα ανήκει στο ζωγράφο του, στο γλύ-
πτη του, στο μουσικό του, στο συγγρα-
φέα του. Έσὺ που έχεις το θεατρικό
έργο σε βιβλίο, αγοράσάμενο, μπορείς να
το διαβάσεις, να το δανείσας, να το χα-
ρίσης, να το πουλήσης. Ένα μόνο δεν
μπορείς: να το παίξεις στο θέατρο.
Πρέπει να σου δώση την άδεια ο συγ-
γραφέας, πρέπει να κάμης μαζί του μιὰ
συμφωνία. Επίσης δεν μπορείς να ξανα-
πωλήσης το βιβλίο αυτό, ή οποιοδήποτε
άλλο, ούτε να α ν α π α ρ α γ α γ η σ σε πολ-
λά αντίτυπα τη ζωγραφιά και να τα που-
λάς, ούτε να κάμης άλλα μιουα άγάλ-
ματα, ούτε να ξαναπωλήσης το μουσικό
κομμάτι ή να το παίξεις σε δημόσια συ-
ναυλία. Γι' αυτά όλα απαιτείται ή ά-
δεια εκείνων που έχουν την πνευματι-
κή ιδιοκτησία αυτών των έργων.

Και τώρα μπορούμε να δώσουμε τὸν
δρισμό: Πνευματική ιδιοκτησία άπατε-
λουν τὰ έργα του πνεύματος, που ως
ιδέες ανήκουν στον πνευματικό εργάτη.

Κανένας δεν έχει το δικαίωμα να πάρη
αυτήν την ιδέα (το περιεχόμενο ενός
βιβλίου, το σχέδιο ενός κτιρίου, τη μου-
σική ενός τραγουδιού, και καθεξής) και
να κάμη εν' άλλο βιβλίο με το ίδιο
περιεχόμενο, εν' άλλο κτίριο με το ίδιο
σχέδιο, εν' άλλο τραγούδι με την ίδια
μουσική. Αλλοίωτικα σφετερίζεται ξέ-
νη ιδιοκτησία, κλέβει, όπως θάκλεβε
κι' αν σου έπαιρνε από το σπίτι ένα βι-
βλίο, μια ζωγραφιά, ένα άγαλμα, ένα
χαλί ή... ένα εκατοστάρικο.

Γιὰ πολλὸν καιρὸ, ἡ πνευματικὴ ιδιο-
κτησία δὲν ἀναγνωρίζεταν ἐπισήμως. Κα-
θένας, φυσικὰ, ἤξερε, καταλάβαινε πὸς
δὲν ἦταν δικαίωμα νάντυγράφη ἕνα ξένο βι-
βλίο ἢ νὰ τὸ ξανατυπώσῃ. Οἱ ἀσυνείδη-
τοὶ ὅμως δὲν ἔκαναν μιὰ χαρὰ. Καὶ κανέ-
νας δὲν τὸς τιμωροῦσε ἀν κλέψῃς.
Ἔ, σήμερα ὑπάρχουν νόμοι, καὶ νόμοι
πολὺ ἀστυροί, ποὺ προστατεύουν κάθε
εἶδους πνευματικὴ ιδιοκτησία. Τελευταῖα
ἐγινε τέτοιος νόμος καὶ στὴν Ἑλλάδα.
Κι' ἡ ἀνατύπωση ἀπαγορεύεται, κι' ἡ
διασκευή, κι' ἡ μίμηση, κι' ἡ μετάφραση,
καὶ τὸ παίξιμό. Κι' ὄριζονται ποινὲς γιὰ
κάθε τέτοια παραβίαση. Δὲν λέγω πὸς
κλέψῃς τῆς ιδέας δὲν ὑπάρχουν καὶ σή-
μερα, ἀλλὰ... τιμωροῦνται. Ἄλλη
φορά, π.χ., όταν τύπωνά ἕνα βιβλίο μου,
κάθε ἀσυνείδητος ἐκδότης μποροῦσε
νὰ τὸ ξανατυπώσῃ, ἀρτίως ἀπαράλ-
λαχτο, νὰ βγάλῃ ἢ νὰ βάλῃ καὶ τὸνο-
μά μου, νὰλλάξῃ ἢ νὰφήσῃ τὸν ἴδιο τί-
τλο, καὶ νὰ τὸ πουλῇ χωρὶς νὰ μοῦ δῆνῃ
πεντάρια. (Ὅπως π.χ. στὴν Ἀμερικὴ,
μὲ τὴν ὅποια δὲν ἔχουμε συμβάση, Ἑλ-
ληγες ἐκδότες, ἠμογενεῖς, ἔχουν τυπώ-
σει ἕνα σὺρὸ βιβλίο μου, χωρὶς νὰ πᾶ-
ρουν ἄδεια ἢ νὰ μοῦ δώσουν ποτὲ λογα-
ριασμό.) Ἐδῶ ὅμως, σήμερα, δὲν μπο-
ρεῖ νὰ τὸ κάμη κανένας. Οἱ ἐκδότες μὲ
πληρώνουν γιὰ μιὰ ἐκδοση ἑνὸς βιβλίου
μου σὲ ἑσσεὶς χιλιάδες ἀντίτυπα. Κι' ἀμὰ
ἐξαντληθῇ ἡ ἐκδοση αὐτῆ, γιὰ τὴ δεύ-
τερη θὰ μὲ ξαναπληρώσουν. Τὸ ἴδιο γιὰ
τὴν τρίτη, τὴν τετάρτη καὶ καθεξῆς ὡς
πὺ νὰ περάσουν πενήντα χρόνια ἀπὸ...
τὸ θάνατό μου. Γιατί ἐτοὶ ὀρίζει ὁ νό-
μος: Ἡ πνευματικὴ ιδιοκτησία ἀνήκει
στον πνευματικὸν εργάτη ὡς ζῆ, κι' ἔ-
πειτα στοὺς κληρονόμους του γιὰ πε-
νήντα χρόνια. Μόνο ἀφοῦ περάσῃ ἡ με-
γάλη αὐτὴ προθεσμία, τὰ πνευματικὰ
ἔργα γίνονται «κτῆμα κοινόν». Τότε τὰ
ξανατυπώνει ἢ τἀναπαράγει, ἢ τὰ παί-
ζει, ὅποιοι θέλει. Π.χ. τὰ ἔργα τοῦ
Σολωμοῦ εἶναι πᾶς «κοινὸν κτῆμα», γιατί
πέρασαν περισσότερα ἀπὸ πενήντα χρό-
νια ἀπὸ τὸ θάνατό του. Γιὰ νἀνατυπώ-
σῃ ὅμως κανένας τὰ ἔργα τοῦ Παπαδια-
μάντη, πρέπει νὰ συνεννοηθῇ μὲ τοὺς
κληρονόμους του, γιατί δὲν εἶναι ἀκόμα
πενήντα χρόνια ἀφοῦ πέθανε ὁ μεγά-
λος διηγηματογράφος. Επίσης, όταν οἱ
θεατρῶνες παίζουσ ἔργα τοῦ μακαρίτη

Κορομηλά, πλήρῶνουν ποσοστὰ στὰ παι-
διά του. Δὲν πληρῶνουν ὅμως τίποτα ἔ-
ταν παίζουσ τὴ «Γαλάτεια» τοῦ Βασι-
λειάδη, ἢ μιὰ τραγωδία... τοῦ Σοφοκλή.

Κι' ἡ «Διαπλάσις» — φυσικὰ, — ὡς
ιδέα ὡς περιεχόμενο, ὡς σύστημα, ὡς
ὄργανισμός, ὡς μορφή, εἶναι μιὰ πνευ-
ματικὴ ιδιοκτησία. Ἐπομένως δὲν κά-
νουν καθόλου νόμιμη πράξη ἐκείνοι ποὺ
τὴν ἀντιγράφουν καὶ τὴ μισοῦνται. Ἐν-
νοῦσὲ αὐτὰ τὰ περιοδικάκια ποὺ ξεφυ-
τρώνουν κάθε μέρα σὰ μαγιάρια. «Κυ-
ριακὲς» θέλετε; Ἐχουν. «Ἀθηναϊκὲς
Ἐπιστολὲς»; Ἐχουν. (Μόνο ποὺ ὁ Φαί-
δων γίνεται Νέστορ). Ψευδώνυμα ἐγκε-
κρίμενα, Σελίδα Συνεργασίας, Μικρὰ Μυ-
στικά, Μικρὲς Ἀγγελίες, Ἀλληγορα-
φία, Διαγωνισμοὺς; Ἄπ' ὅλα καὶ μὲ
τὸν ἴδιο τρόπο. Ὡς καὶ Χάρτη τῶν
Λύσεων, μάλιστα! Μὰ γιὰ νὰ μὴν παι-
διά μου, νὰ ἐπινοηθῇ καθεὶν ἀπ' αὐτὰ
τὰ πράγματα, ἕνας ἄνθρωπος ἐργάστη-
κε μὲ τὸ μυαλό του. Καὶ γιὰ νὰ συστη-
ματοποιηθῇ, νὰποκρυσταλλωθῇ τὸ κα-
θένα, χρειάστηκαν χρόνια πολλὰ καὶ με-
γάλη ἐργασία, ἐξαικολοθητική. Αὐτοὶ
τὰ βρίσκουν ἔτοιμα καὶ τὰ παίρνουν ἄ-
ψε - ὀδύς. Δὲν στήδουν τὸ μυαλό τους.
(μὴπως ἔχουν καὶ μυαλό;) γιὰ νὰ ἐπι-
νοήσουν νέα, δικὰ τους. Ἀντιγράφουν τὰ
ξένα, ληληταῦν τὴν καίμενην τὴ «Διά-
πλασι» καὶ, ἀντὶ γιὰ κάτι πρωτότυπο,
παρουσιάζουσ — καὶ πουλοῦν, — μιμήσεις
καὶ παραοιδίες. Κι' ἔχουν ἀκόμα τὴν ἄ-
συναίσθησιὰ νὰ λένε πὸς τοὺς κατηγο-
ροῦμε ἀπὸ... φθάνο! Πρώτη μου φο-
ρὰ ἀκούσα πὸς ὁ ιδιοκτῆτης φθονεῖ τὸν
ἀρπαγα τοῦ πράγματός του καὶ γι' αὐτὸ
τὸν καταγγέλλει. Δυστυχῶς, ὁ νόμος δὲν
τοὺς πιάνει ἐνκόλα. Τὸν ξεφεύγουν. Δὲν
ἀντιγράφουσ, βλέπετε, αὐτολεξεί. (Ἄ
κόμα καὶ τὸ «Ἐν Οἰκογενείᾳ». Ἐνα πα-
λιὸ μυθιστόρημα τῆς Διαπλάσεως, ποὺ
τὸ ἀναδημοσιεύει τώρα κάποιος ἀπὸ τὰ
περιοδικάκια, τοῦ ἄλλαξε τὸν τίτλο, τὸ
βάφτισε «Ὅρρηγούλα» καὶ διασκεύασε
τὴν μετάφρασή. Ἐτύχως ὅμως τοὺς
πιάνει ἡ κοινωνία, ποὺ βλέπει καὶ ἔ-
ρει. Καὶ προπάντων τὰ Διαπλάσῳπουλα,
ποὺ εἶναι σὲ θέση, καλύτερα ἀπὸ κάθε
ἄλλον, νὰ κρίνουν, νὰ ἐξελέγγουσ καὶ...
ν' ἀποφεύγουσ τὰς ἀπομιμήσεις.

Σὰς ἀσπάζομαι ΦΙΛΩΝ
ΡΗΤΑ
68.
Ὅταν τὰ πράγματα μιλοῦν,
τὰ λόγια περιουσιάζουν,
Κι' οὔτε μποροῦν νὰ ξεγελοῦν
Αὐτοὶ ποὺ τὰ μιμνεύουσιν.
69.
Τὸν καιρὸ κι' ἄν συγχωρήσης
Πρώτη, δεύτερη φορὰ,
Τρίτη νὰ τὸν τιμωρήσης;
Γιὰ νὰ ἴδῃ φῶς-φανερὰ
Πὸς γελάσθηκε καὶ πάλι
Ποῦ σὲ πήρε γιὰ... βουβάλλι.

CHEF

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

(Μυθιστόρημα ἀπὸ τοῦ Γιούλιου Βέρν)

Τὸ μυθιστόρημα τοῦτο ἄρχισε σὲ τὸ
πρῶτο φυλλάδιον τοῦ 1928 καὶ ἐξακολούθησε ὁ-
λον τὸ ἔτος. Τώρα πλησιάζει σὲ τέλος
του. Ἐπομένως θὰ ἦταν δύσκολο, — ἴσως
καὶ περιττό, — νὰ δώσουμε περὶληψη τοῦ
δημοσιευθέντος μέρους. Ὅσον ἀπὸ τοὺς
νέους συνδρομητὰς θέλουν νὰ τὸ παρακο-
λουθήσουν, μοροῦν ν' ἀγοράσουν τὸν τό-
μο «Διαπλάσεως» τοῦ 1928. Ἀλλῶς ἂς
περιμένουν νὰ τελεώσῃ, — καὶ δὲν θ' ἄρ-
γίσῃ, — όταν σὴν θέση τοῦ θ' ἀρχίσῃ νὰ
δημοσιεύεται νέον μυθιστόρημα, ἐπίσης ὡ-
ραῖον καὶ περιπετειώδες.

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Γιατί ὄχι;... Κάποτε ὁ
Μπριάν εἶχε διαβάσει σὲ μιὰν
ἀγγλικὴν ἐφημερίδα, ὅτι μιὰ γυ-
ναίκα, κατὰ τὰ τέλη τοῦ 11^{ου}
αἰῶνα ἀνέβηκε στὸν ἀέρα μὲ
αὐτὸ, ποὺ τὸν εἶχαν κατασκευά-
σει ἐπίτηδες γι' αὐτὴ τὴν ἀνά-
βαση (!). Ἐκεῖνο λοιπὸν ποὺ ἐ-
τόλμησε μιὰ γυναίκα, δὲν μπο-
ροῦσε νὰ τὸ ἐπιχειρήσῃ ἕνα φι-
λότιμο παιδί σὺν τὸν Μπριάν;
Κίνδυνος, ἀλήθεια. Ἀλλὰ πρέ-
πει νὰ κινδυνεύῃ κανεὶς γιὰ
τὴν κοινὴ σωτηρία. Ἄν π.χ.
ὁ Μπριάν ἀνέβαινε μὲ τὸν αὐ-
τὸ νύχτα, θὰ μπορούσε νὰ δια-
κρίνῃ πούθενά φῶς, φωτιά, καὶ
νὰ βεβαιώσῃ τὴν παρουσία τῶν
κακούργων στὸ νησί χωρὶς ἔ-
χεινοι νὰ τὸν ἴδουσιν.

Τὸ βράδυ τῆς 24 Νοεμβρίου,
τὸ γενναῖο παιδί πήρε κατὰ μέ-
ρος τὸν Γόρδων, τὸν Δόνιφαν,
τὸν Οὐίλκοξ, τὸν Οὐέπ καὶ τὸν
Βάξτερ, καὶ τοὺς ἀνακοίνωσε
τὸ σχέδιό του.

Οἱ νεαροὶ ἀποικοὶ ἦταν τόσο
πιὰ ἐξοικειωμένοι μὲ τοὺς κιν-
δύνους, — ἀφοῦ ἐσκότωναν καὶ
τίγρεις! — ὥστε κανένας δὲν ἐ-
νόμισε πὸς ὁ Μπριάν τρελάθη-
κε ἢ πὸς ἤθελε ν' ἀστειευθῇ.
Κι' ἄρχισαν ἀμέσως νὰ συζη-
τοῦν:

— Μὰ μπορεῖ ὁ ἀετός μας
νὰ σφάξῃ τόσο βέρος; εἶπε
ὁ Δόνιφαν.

— Ὅπως εἶναι, ὄχι βέβαια,
ἀποκρίθηκε ὁ Μπριάν, ἀλλὰ θὰ
τὸν μεγαλώσουμε καὶ θὰ τὸν στερεώσουμε.

— Μὰ γίνονται τέτοια πράγματα;
εἶπε ὁ Οὐίλκοξ.

(!) Ἀπὸ τὸν ἀσπάζομαι νὰ κέρη ὁ Μπριάν,
ἐπέλεξε νὰ γίηθ με ἂ Νίμη χρέσις στὴ Γαλ-
λίᾳ. Ἐκτακτικῶς ἀπὸ διατάχισιο, ποὺ τὸ
πλάσι; τὸν ἤ αν 24 πόδια καὶ τὸ μᾶκρος
τοῦ 27. Τὰ εἶλα του εἶχαν βάρος 68 χιλιά-
δων γραμμᾶ, τὰ πτενά του καὶ τὰ σχοινιά τῶν
45, ὅτε ἀβύγησε ὀλίγον 118 χιλιάδων γραμμᾶ.
Τὸν κρέμασαν ἕνα σκακὶ μὲ χῶμα ποὺ ὄγι-
ξε 70 χιλιάδων γραμμᾶ καὶ ὁ ἀετός τὸ σήκωσε
μὰζι του στὸν ἀέρα ἐυκολώτατα. — Σ.τ.Σ.

— Καὶ παραγίνονται! εἶπε ὁ Μπριάν.
Καὶ διηγήθηκε στοὺς συντρόφους του
τὸ κατόρθωμα τῆς Ἀμερικανίδας.

— Τὸ πᾶν εξαρτᾶται, ἐπρόθεσε, ἀ-
πὸ τὴν ἀντοχὴ τοῦ αἵματός καὶ τὴ δύνα-
μη τοῦ ἀνέμου.

— Κι' ὡς πὸς λογαριάσεις πὸς πρέ-
πει νὰ ὑψωθῇ ὁ ἀετός;

— Ὡς ἐπιτακόσια πόδια. Νομίζω πὸς
ἀπὸ τόσο ὕψος μπορεῖ κανεὶς νὰ ἴδῃ,
ἀν ὑπάρχῃ πούθενά, ἀναμμένη φωτιά.

— Ἄς γίνῃ λοιπὸν ἀφοῦ γίνεται!
φώναξε ὁ Σέρβης. Βαρέθηκα πᾶς νὰ μέ-
νωι κλεισμένος ἐδῶ-μέσα, νὰ μὴ μπορῶ
νὰ τρέξω ὅπου θέλω!

«Ὁ ἀετός ἀνέβαινε μὲ ἰσχύοντι καὶ ὀμιᾶν βραδυτέτα...»

— Κι' ἐμεῖς νὰ μὴ μπορούμε νὰ πηγαί-
νομε στὶς παγίδες, πρόσθεσε ὁ Οὐίλκοξ;

— Κι' ἐγὼ νὰ μὴ μπορῶ νὰ ρίξω
μιὰ τουφεκιά, παραπονέθηκε ὁ Δόνιφαν.

— Ἐχετε δικαίωμα, εἶπε ὁ Μπριάν. Μὰ
αἴριο θὰ ξέρουμε. Κι' ἀν ἐφυγαν αὐτοὶ
οἱ παλιάνθρωποι, θὰ εἶμασ' ἐλεύθεροι
νὰ ζῳμε ὅπως πρώτα.

Ἰστερα, ποὺ ὁ Μπριάν κι' ὁ Γόρδων
ἔμειναν μόνοι, ὁ δεύτερος ρώτησε τὸν
πρῶτο: — Μὲ τὰ σωστά σου ἐπρότεινες
αὐτὴ τὴν ἀνάβαση;

— Γιατί ὄχι; εἶπε ὁ Μπριάν. Τὴ λο-
γάριασα καλά. Κι' εἶναι λιγότερο ἐπι-
κίνδυνον ἀπ' ὅσο φαίνεται.

— Καὶ ποὺς θάποφασίσῃ νὰ κάμη
τὴ δοκιμὴ;

— Καθένας θὰ φιλοτιμηθῇ... ἀν
τοῦ πῆσῃ ὁ κλήρος.

— Ὅστε στὴν τύχῃ θάφθῃσῃμε τὴν
ἐκλογὴ;

— Μὰ... νὰ ἴδουμε. Ἐκεῖνος ποὺ
θὰ τὸ κάμη, πρέπει νὰ ἔχη ὅλη τὴ θέ-
ληση καὶ τὴν προθυμία νὰ κινδυνεύῃ
γιὰ τοὺς ἄλλους.

— Καὶ γινώριζεις κανένα;

— Ἰσως! εἶπε ὁ Μπριάν.

Κι' ἐσφίξε τὸ χερί τοῦ συν-
τρόφου του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'
Πρώτη Δοκιμὴ.— Μεγάλωμα
τοῦ αἵματός.— Δεύτερη δοκιμὴ.—
Ἀναβολή.— Ὁ Μπριάν κι' ὁ
Ζάν.— Ὁμολογία.— Ἀνάβαση
νύχτα.— Τὶ φάνηκε ἀπὸ ψηλά.

Τὸ πρῶτ τῆς 25 Νοεμβρίου,
ὁ Μπριάν κι' ὁ Βάξτερ ἀρχί-
σαν τὴν ἐργασία. Ἄν ἦταν δυ-
νατότεροι στὴ μηχανική, θὰ
εῦρισκαν μὲ ὑπολογισμοὺς πό-
σο βέρος ἐπρεπε νὰ ἔχῃ ὁ ἀετός,
πὸς ἐπιφάνεια, ποὺ ἐπρεπε
νὰ δεθῇ τὸ σχοινί του, κτλ.
Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἦταν ἐπιστή-
μονες, περιορίστηκαν νὰ μεγα-
λώσουν τὴν ἐπιφάνεια τοῦ αἵ-
ματός καὶ μ' ἄλλα εἶδη καὶ πα-
νιά. Στὴν ἐργασία αὐτὴ τοὺς
βοήθησε πολὺ καὶ ἡ Καίτη
ποὺ ἔρραβε ὄρατα καὶ γρήγο-
ρα. Ὅσο γιὰ κλωστής καὶ βελ-
όνες, ἡ ἀποικία εἶχε ἀφθονες.

Ἀφοῦ ὑπολόγισαν ὅπως μπο-
ροῦσαν ποὺ ἐπρεπε νὰ κρεμα-
σθῇ τὸ βέρος ποὺ θὰ σήκωνε
ὁ ἀετός, ἔδεσαν τὰ κατάλληλα
σχοινιά, ὥστε τὸ βέρος, μ' αὐτὰ,
νὰ κρέματα εἰκοσι πόδια πᾶνω
ἀπὸ τὸ σωμα τοῦ αἵματός. Ἐπει-
τα ἐτοίμασαν ἕνα χοντρὸ σχοι-
νί, χίλια διακόσια πόδια μα-
κρὸ. Μ' αὐτὸ, χωρὶς τὴν καμ-
πύλη ποὺ πάντα θὰ σχηματι-
ζόταν, — γιατί φυσικὰ ὁ ἀετός
δὲν θάνέβαινε κατακόρυφα ἀλ-
λά λοξά, — θὰ μπορούσε νὰ ὑψωθῇ ὡς
ὀκτακόσια πόδια.

Ἄν κοβόταν ὅμως τὸ σχοινί; ἀν σχι-
ζόταν ὁ ἀετός; Ὁ κίνδυνος θὰ μετρια-
ζόταν, ἀν τὸν ἔκαναν νὰ ὑψωθῇ πᾶνω
ἀπ' τὴ λίμνη. Ἐτσι, σὲ περιπτώση ἀτυ-
χήματος, ὁ ἀεροναύτης θάπερτε στὸ νερὸ
καὶ θὰ γλύτωνε κολυμπώντας.

Σὲ λίγο ὁ ἀετός ἦταν ἔτοιμος.
Ὁκτάγωνος, εἶχ' ἐπιφάνεια ἑκατὸν
ὀγδόντα τετραγωνικά μέτρα.

(Ἀκολουθεῖ) Μεταφρ. Π. Ι. Φ. καὶ Γρ. Ξ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Τὸ μαγαζὶ τοῦ Σολομῶν Χάγερμιθ ἄν τύχαινε νὰ ζοῦσε στοὺς μακρινούς ἐκεῖνους καιροὺς, ὅταν οἱ Φαραῶν ἦταν στὶς δόξες τους, σίγουρα ὁ Σολομῶν Χάγερμιθ θὰ εἶχε ἐπιστατήσῃ στὴν κατασκευὴ τῶν Πυραμίδων, θὰ εἶχε διαβεῖ μαζί με τὸν λαὸ τοῦ Ἰσραὴλ τὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα, καὶ θὰ εἶχε γευθεῖ στὴν ἔρημο τὸ μάννα.

Ἀλλὰ ὁ Σολομῶν Χάγερμιθ εἶχε ἔρθῃ στὸν κόσμο κάμποσους αἰῶνες ἀργότερα, κι' εἶται δὲν ἦταν ἀναγκη νὰ χωρίζονται στὴ μέση τὰ νερά τοῦ Τάμεση, κάθε φορά που ἤθελε νὰ διαβεῖ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος τοῦ Λονδίνου στὸ ἄλλο. Ἀνέβαινε ἀπλοῦστατα στὶς μεγαλοπρεπεῖς γέφυρες καὶ περνοῦσε, χωρὶς νὰ τοῦ χρειάζεται τὸ μαγικὸ ραβδί τοῦ Μωϋσῆ.

Ὅσο γιὰ τὸ μάννα τοῦ σούρανου, στὴν ἐποχὴ που ζοῦσε δὲν τὸ βρῖσκε κι' ἀπαράτητο. Ἦταν πολὺ ἀρκετὰ τὰ φαγητὰ που μπόρρουν νὰ φτιάχνει κανεὶς ἀπὸ τὰ φθονα προῶντα τῆς γῆς. Ὅποτε ποτὲ δὲν ἔλαβε ἀφορμὴ νὰ δυσχεραστῆθεῖ με τὴν ἐποχὴ του καὶ με τὴ χώρα που ζοῦσε, καὶ νὰ νοσταλγῆσει καιροὺς μακρινούς καὶ βιβλικὲς περιπέτειες.

Τὸ σπίτι του ἦταν στὸ Χουαίτ-Τσαπέλ, στὴ συνοικία αὐτῆ, που τόσο λίγο τὴ γνωρίζουν οἱ ξένοι. Εἶναι μιὰ ἀνάθαρτη συνοικία, ὅπου οἱ τοῖχοι ἔχουν ἕνα βρωμερὸ κίτρινο χρῶμα, καὶ ὁ ἀέρας μυρίζει ὑγρασία, ἀρρώστεια καὶ ἐγκλημα. Οἱ δρόμοι εἶναι στενοὶ καὶ τὸς διασχίζουν παιῶν ἀδελφὰ καὶ βρωμόνερα. Τὸ πλῆθος που περνὰ εἶναι, πάντα βιαστικὸ, σκυθρωπὸ, σχεδὸν ἀμύλητο. Κουδέντες δὲν ἔχει ἔδω, οὔτε καν χειρονομίες. Ἐδῶ εἶναι ἡ μεγάλ-

η στρατιὰ τῶν δυστυχισμένων, που παλεύουν γιὰ τὸ καθημερινὸ φῶς καὶ γιὰ τὴ στέγη, καὶ δὲν ἔχουν καιρὸ νὰ χάνουν σὲ λόγια.

Ὅταν βρεθεῖ κανεὶς, γιὰ πρώτη φορά στὴν καταραμένη αὐτὴ συνοικία, νοιάθει νὰ τοῦ σφίγγεται ἡ καρδιὰ καὶ μιὰ λύπη τοῦ πλακώνει τὸ στήθος. Γι' αὐτὸ καὶ κανεὶς δὲν πάει νὰ κατοικήσῃ στὸ Χουαίτ-Τσαπέλ, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς φτωχοὺς καὶ τοὺς κακοποιούς, που χροῦνται ἐκεῖ, γιὰ νὰ γλυτάνουν εὐκολότερα ἀπὸ τὴν καταδίωξη τῆς ἀστυνομίας.

Τὸ σπίτι τοῦ Σολομῶν Χάγερμιθ ἦταν τὸ τρίτο σὲ μιὰ μακρὰ σειρά ἀπὸ ὁμοίμορφα σπίτια, που ὅταν τρέλεπε κανεὶς τὸ βράδυ με τὴν ὁμίχλη, ἔμοιαζαν σὰ νὰ χανόνταν μέσα στὸ ἀπειρο.

Ἦταν τρίπατο σπίτι, ἀλλὰ ὁ γέρος

Καθόταν, περιμένοντας κανέναν πελάτη γιὰ νὰ τὸν γδύσει. (Σελ. 7, στ. α')

Ἰσραηλίτης κρατοῦσε μόνο τὸ ἰσόγειο. Τὸ δωμάτιο, ὅπου κοιμόταν, τὸ μαγειρεῖο του καὶ μιὰ ἀποθήκη γεμάτη διάφορα καὶ περίεργα ἀντικείμενα, ἔβγαζαν σὲ μιὰ μικρὴ αὐλὴ, ὅπου ἡ σκιά κι' ἡ ὑγρασία βασιλευσε ὀλοχρονίς. Ἡλιὸς δὲν φαινόταν ποτὲ ἐκεῖ μέσα. Κι' ἄν κάποτε γλυστρουσε καμμιὰ ἀχτίνα του, φερμένη ἴσως ἀπὸ τὸν καλὸν ἄγγελο κάποιου ἀρρωστοῦ παιδιοῦ, γρήγορα ἔφευγε πάλι, σὰ νὰ μὴ μποροῦσε νὰ μείνει στὸ μαῦρο καὶ ὑγρὸ αὐτὸ πηγίδι.

Ἡ ζωὴ ὅμως τοῦ Σολομῶν Χάγερμιθ δὲν περνοῦσε σ' αὐτὰ τὰ δωμάτια, ἀλλὰ σ' ἕνα ἄλλο, πολὺ μεγαλύτερο, που ἔβλεπε στὸ δρόμο με δύο μεγάλα τζαματὰ, γεμάτα χάρτινες λουρίδες, κολημένες γιὰ νὰ συγκρατοῦν τὰ παλιὰ ραγίσματα. Ἐκειμέσα ἦταν ὀλη ἡ δραση του· ἐκειμέσα ἦταν, μπόρει κανεὶς νὰ πεῖ, ἡ σπηλιὰ τοῦ θηρίου. Γιατὶ ὁ γέρος Ἐβραῖος ἦταν κρυμμένος ἐκεῖ σὰ σωστὸ θηροῦ, πάντοτε ἀγρυπνῶν καὶ ἔτοιμος νὰ ὀρμήσῃ καὶ νὰ κατασπαράξῃ τὸ θῦμα του, με τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη καὶ με λόγια γλυκὰ καὶ μελιστάλαχτα.

Στὶς βιτρίνες του ἦταν ἀπλωμένα δείγματα ἀπὸ κάθε εἶδους ἀνθρώπινη τέχνη: Πίνακες ζωγραφικῆς, ἀγάλματα, μετάλλια, παλιὲς στολές κι' ἀρματωσιές, σκορπισμένα σπαθιά καὶ περιστροφὰ, κάραβάνια γιὰ παιδιὰ με τὰ κάρτια σπασμένα καὶ δίχως ξάρτια, πηλίκια, βιβλία, ἕνα βιολεὶ καὶ κάμποσες κατασρόλες. Ὅσοσο, ὅλ' αὐτὰ δὲν ἦταν τίποτα μπροστὰ σ' ἐκεῖνα που ἀντίκριζε κανεὶς, ἀν περνοῦσε τὴν πόρτα κι' ἔμπαινε μέσα. Ἐαροῦσε τότε πὺς βρισκόταν στὸ πὸ ἀλλόκοτο καὶ καταπληκτικὸ μουσεῖο.

Τὰ πάντα ὑπήρχαν ἐκειμέσα. Παλιὰ φουδουῖνα δίπλα σὲ ἀρπες δίχως χορδές, κλαυδιά, ροῦχα καὶ φουσαρμόνικες. Περιστὴ ὅμως εἶναι ἡ ἀπαριθμηση: ὁ γέρος Σολομῶν εἶχε ἀπ' ὄλα!

Ἀληθινὰ ἦταν κάτι ἀξιοθαύμαστο. Σωστὴ θάλασσα ἀπὸ διάφορα πράγματα, που μέρα με τὴν ἡμέρα πλήθαιναν. Ἐκειμέσα λοιπὸν ὁ Σολομῶν ζοῦσε εὐτυχισμένος σὴν τὸ φάρι στὸ νερό. Ἰσα που τὸ ὄχιμενε τὸσο δὰ τόπος γιὰ νὰ μπόρει νὰ σαλεῖ, ἀχρηστος ἄλλωστε, γιὰτὶ καθόταν πάντα στὴ γωνιά του, τόσο βαθιὰ καταποντισμένος στὸν ὠκεανὸ αὐτὸ τῶν πραγμάτων, ὥστε συχνὰ οἱ πελάτες, που ἔμπαιναν μέσα, θαρροῦσαν πὺς τὸ μαγαζὶ ἦταν ἔρημο, καὶ τινάζονταν πίσω τρομαγμένοι, ὅταν ξαφνικὰ ἀκούγαν νὰ πετάγεται μιὰ φωνή, ὀμοια περισσότερο με κρῶξιμο κοράκου παρὰ με φωνὴ ἀνθρώπου. Πίσω ἀπὸ τοὺς σαρῶντα τῶμοὺς τῆς Βρετανικῆς Ἐγκυκλοπαιδείας, που τοὺς σκέπαζε μιὰ παλιὰ στολὴ λόρδου καὶ δύο τρία παπαδίστικα ἔπιναυφόρια:

— Ἐ, ἔ! Τὶ τὸν θέλετε τὸν μπάριπα Σολομῶν; Ἐδῶ εἶναι, δὲν τὸν βλέπετε;

Ὅσοσο τὸ ἐμπόριο μεταχειρισμένων πραγμάτων ἦταν βέβαια τὸ ἐπίσημο, ἀλλὰ ὄχι καὶ τὸ μόνο ἐπάγγελμα τοῦ Σολομῶν Χάγερμιθ. Εἶχε κι' ἕν ἄλλο, πὺς ὀμοίμων με τὰ φυσικά του χαρίσματα.

Στὴν πόρτα ἦταν κρεμασμένες τρεῖς μικρὲς μπάλλες που ἀποτελοῦσαν τρίγωνο, καὶ γιὰ ὅποιον ἤξερε τὴ σημασία τους, οἱ τρεῖς αὐτὲς μπάλλες ἤθελαν νὰ ποῦν: «Ἐδῶ δίνονται δάνεια μ' ἐνέχυρο!»

Οἱ Ἄγγλοι, με τὸ γνωστὸ τους χιούμορ λένε ἐτι οἱ τρεῖς αὐτὲς μπάλλες, δύο ἀποκάτω καὶ μιὰ ἀποπάνω, θέλουν νὰ ποῦν καθαρά-καθαρά, σὴν τὸ νεράκι τοῦ βουνοῦ: Μπορεῖ νὰ στοιχηματίσει κανεὶς δύο μ' ἕνα, ἐτι τὸ πρῶγμα που δίνεται γιὰ ἐνέχυρο, δὲν πέρνεται ποτὲ πίσω.

Δὲν ξέρομε ἀν πραγματικὰ αὐτὴ εἶναι ἡ σημασία τους. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι ἐτι ἡ συνοικία τοῦ Χουαίτ-Τσαπέλ δὲν εἶχε ἰδεῖ φοβερότερο τοκογλύφο ἀπὸ τὸν μπάριπα-Σολομῶν.

Τὸ βράδυ αὐτὸ, ὁ Ἐβραῖος καθόταν ὀπως πάντα ζαρωμένος πίσω ἀπὸ τοὺς τῶμοὺς του, περιμένοντας κανέναν πελάτη, γιὰ νὰ τὸν γδύσει. Μόλις ἦταν τέσσαρις ἡ ὦρα, κι' ὀμως ἔξω ἦταν σκοτάδι, σὰ νὰχε νυχτώσει.

Ὁ Σολομῶν νύσταζε καὶ κοιτάζοντας τὴν ὁμίχλη τοῦ δρόμου, συλλογίζονταν:

— Κεσάτια, κεσάτια μ' αὐτὴ τὴν ὁμίχλη! Οἱ πελάτες δὲν ξεμυτίζον ἀπὸ τὰ σπίτια τους με τέτοιον καιρὸ.

Ἀληθινὰ ἔξω ἦταν μιὰ ἀπὸ τίς πυκνὲς ὁμίχλες, που σκεπάζουν τὸ Λονδίνο. Στὴν ἀρχὴ ἦταν γκριζὰ, ὀστερα ἔγινε σιγὰ-σιγὰ κίτρινωπὴ καὶ τόσο πυκνὴ, ὥστε κυλοῦσε στοὺς δρόμοὺς σὴν ἀδιάκοπο χῆμα κι' ἔκρυβε τὸ φῶς τῶν ἠλεκτρικῶν ἔτσι που δὲν ἔβλεπε κανεὶς παρὰ μιὰ ἀμυδρὴ κίτρινη λάμψη. Σκέπαζε τὰ πάντα, ἔπιγιε κάθε θόρυβο καὶ δὲν ἀκούγε κανεὶς ἄλλο τίποτε, παρὰ τὸ ἀκαθόριστο κύλημα τῶν ἀμαξιθῶν, που ἔνα-ἔνα σταματοῦσαν κι' αὐτὰ κι' ἔμεναν ἀκίνητα, νικημένα ἀπὸ τὴν ὁμίχλη.

Ἡ σκιά ἔμενε ἀπάλευτη μπροστὰ στὴ βιτρίνα. (Σελ. 7, στ. γ')

ἀνίκανα νὰ βροῦνε τὸ δρόμο τους. Ἡ ζωὴ ἔπαυε πιά, κι' ἀπομέναν μόνο κάθε τόσο οἱ φωνὲς τῶν ἀστυφυλάκων, που ὀδηγοῦσαν τίς λιγοστὲς σκιὲς που κουνόνταν ἀκόμη στοὺς δρόμοὺς.

— Ἀσχίμο, ἀσχίμο! μουρμούρισε ὁ Σολομῶν κι' ἔβγαλε τὸ χειμωνιάτικο σκούφο του, γιὰ νὰ ζῦσει τὸ γυμνὸ του κεφάλι.

Ἦταν καμμιὰ ἐξηγταρὰ χρόνων καὶ φοροῦσε πάντα ἀπὸ τότε πὺς τὸν θυμόνταν στὴ γειτονιά, — ἕνα εἶδος ρῶσου, μιὰ ρομπὰ που σκέπαζε ἀπὸ σῆνω ἰσάμε κάτω τὸ φῆλ καὶ λιγνὸ κορμὶ του.

Ἀλλὰ ξαφνικὰ ἀταμάτησαν οἱ κακὲς σκέψεις του, γιὰτὶ εἶδε μιὰ σκιά νὰ κοντοστέκεται ἔξω ἀπὸ τὴ βιτρίνα του.

Ἄραγε ἤθελε νὰ μπει μέσα; Τὴ στιγμὴ αὐτῆ, ὁ Σολομῶν Χάγερ-

μιθ ἀντελήφθηκε ἐτι τὰ φῶτα τοῦ μαγαζιοῦ δὲν ἦταν ἀναμμένα. Σηκώθηκε ἀπάνω δισταχτικῶς: νὰ κάμει αὐτὸ τὸ ἔξοδο, ν' ἀνάψει φῶς; Σκέφθηκε ὀμως, ἐτι τὸ φῶς τοῦ μαγαζιοῦ, ὀσο ἀσθενικὸ κι' ἄν ἦταν, μπόρρουν νὰ προσελκύσει κανέναν παραπλανημένο διαβάτη, καὶ ἀναψε τίς δύο λάμπες τοῦ λαδιοῦ, που φῶτιζαν τίς βιτρίνες του. Μεταχειρίζονταν βλέπετε, αὐτὸ τὸ παλιὸ σύστημα, γιὰτὶ τὸ βρῖσκε πολὺ ὀικονομικότερο ἀπὸ τὸ πετρέλαιο κι' ἀπὸ τὸ γάζο. Ὅστερα κάθησε πάλι πίσω ἀπὸ τὰ βιβλία του.

Πέντε ὀρες χτύπησαν στὸ ρολοῖ τῆς διπλανῆς ἐγκλησίας, ἀλλὰ οἱ ἤχοι ἔφταναν ὀβυσμένοι καὶ σιγανοί, σὰ νὰρχόνταν ἀπὸ πολλὰ μίλλια μακρὰ. Ὅστερα χτύπησαν ἔξη με τὸν ἴδιο τρόπο, καὶ κανεὶς δὲν εἶχε ἀκόμη ἀνοίξει τὴν πόρτα τοῦ Ἐβραῖου.

Σέφθηκε ἐτι ἡ μέρα εἶχε πάει χαμένη, κι' ἐτι θὰ ἦταν καλύτερο νὰ κλείσει τὸ μαγαζὶ, γιὰ νὰ ὀικονομήσει τὸ ὀλάχιστο τὰ ἔξοδα τοῦ φωτισμοῦ. Ἀκούμπησε λοιπὸν τὰ κοκαλιάρικα χέρια του ἀπάνω στὸ γραφεῖο του κι' ἔτοιμάστηκε νὰ σηκωθεί...

Ἀλλὰ δὲ σηκώθηκε. Ἐμεινε ἐκεῖ με τὸ στόμα μισανοιχτὸ, με τεντωμένα τὰ λαῖμό, σὰ σκύλος που κάτι μύριστηκε καὶ παραμονεύει μπροστὰ στὴ δεξιὰ βιτρίνα εἶχε σταθεῖ μιὰ σκιά.

Ὁ Ἐβραῖος χαμογέλασε καὶ τὰ μάτια του ἔλαμψαν. Εἶχε ἔρθῃ λοιπὸν ἡ λεία, που τόσο ἀνυπόμονα τὴν περίμενε ἀπὸ τὸ πρῶ!

Ἡ σκιά ἔμενε πάντοτε ἀσάλευτη μπροστὰ στὴ βιτρίνα κι' ὁ Σολομῶν μπόρρουν νὰ διακρίνει ἀρκετὰ καθαρά μιὰ γυναίκα, που εἶχε στοὺς ὀ-

μοὺς τῆς ἕνα μεγάλο ἱρλανδέζικο σάλι καὶ κρατοῦσε ἀπ' τὸ χέρι ἕνα κοριτσάκι. Κοίταζε ὀρα πολλὴ τὰ πράγματα που ἦταν ἀπλωμένα στὴ βιτρίνα. Ὅμπαινε, ἡ θὰ τραβοῦσε τὸ δρόμο τῆς;

Ἡ ἀγωνία τοῦ Σολομῶν εἶχε φτάσει στὸ κατακρύφο τῆς καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ ὁ γέρος κράτησε τὴν ἀναπνοή του.

Ἡ σκιά ἔκαμε λίγα δισταχτικὰ βήματα πρὸς τὴν ἀριστερὴ βιτρίνα καὶ ξαφνικὰ, σὰ νὰ πῆρε ἐπιτέλους τὴν ἀπόφαση, γύρισε πίσω κι' ἀνοίξε τὴν πόρτα βιαστικὰ.

Τὸ κουδούνι τῆς πόρτας χτύπησε, ψυχρὸς ἀέρας μῆψε μέσα καὶ τὰ φῶτα ἀπὸ τίς λάμπες τρεμούλασαν. Κι' ὁ Σολομῶν, ἀπαράλλαχτα σὴν τὰ διαβολικά ἐκεῖνα με τὸ ἐλατήριο, ζάρωσε ἀμέσως πίσω ἀπὸ τὰ βιβλία του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ένα άλλοκοιο ζέφυρο.

Η ξένη κοίταξε μιά στιγμή σιωπηλή τὸ μαγαζί, κι' ἡ μικρούλα ἔπιασε φοβισμένη τὴ φόβιστά της.

— Πάμ' ἔξω, μαμά, εἶπε σιγανά.

Ἡ μητέρα ἔμωσε, σὰ νὰ μὴ τὴν ἀκουσε. Στεκόταν ἐκεῖ ὄρθια καὶ στενοχωρημένη, χωρὶς νὰ ξέρει τί ἔπρεπε νὰ κάνει.

Εἶδε τὴν πόρτα ποὺ ἔβγαζε στὸ διπλὰν δωματίου, καὶ προχώρησε πρὸς τὰ ἔκεί, ἐλπίζοντας νὰ βρεῖ κάποιον.

— Κύριε, φώναξε, κύριε! .. Δὲν εἶναι κανεὶς ἐδῶ;

Μιά βραχνή φωνὴ πετάχτηκε ἀπὸ πίσω της καὶ τὴν ἔκαμε νὰ τιναχτεῖ ἀπάνω. Ἡ μικρούλα κώλλησε στὴ μητέρα της, γυρεύοντας τὴν προστασία της.

— Ἐδῶ, ἐδῶ! Τί τὸν θέλετε τὸν μάργου Σολομών;

Ὁ γέρος μιλώντας, σηκώθηκε καὶ μέσα στὸ μισόφωτο τοῦ μαγαζιοῦ, ἡ θεὰ τοῦ φηλοῦ κορμιοῦ του ἦταν τρομαχτική. Ζάρωσε τὰ μάτια του κι' ἐξέτασε τὴ γυναῖκα ἀπὸ πάνω ὡς κάτω. Κοίταξε τὰ ρούχα ποὺ φορούσε, τὰ παπούτσια της, τὸ παιδί ποὺ ἦταν μαζί της. Δὲν ἔμεινε καὶ πολὺ εὐχαριστημένος.

— Χρ! μουρμούρισε. Καὶ τί ἀγαπᾷει ἡ κυρία;

Καὶ ξανακάθησε τρίβοντας τὰ κοκκαλιάρικα χέρια του.

Ἡ γυναῖκα εἶχε ἀκουμπήσει σ' ἕνα σωρὸ βιβλία καὶ τὸν κοίταξε. Τὰ χεῖλιά της ἔτρεμαν καὶ δὲν ἔβγαζε λέξη.

— Μήπως θέλετε γ' ἀγοράσετε τίποτα; ξαναρώτησε ἐκεῖνος μὲ τὸ προστατευτικὸ χαμόγελο στὰ χεῖλιά.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΥΣΗ

ΜΕΤΑ ΤΑ ΠΡΩΤΟΒΡΟΧΙΑ

Τὰ πρωτοβρόχια ἦρθαν μὲ ἀγριες μπόρες. Εἶχε ἀπὸ τὴν ἀνοιξή νὰ βρέξη κι' ἀποφάσισε νὰ τὸ ρίξη διαμιάς τὸ νερό. Ἡ γῆ, διψασμένη καὶ ψημένη ἀπὸ τὸν ἥλιο σὺν κεραμίδι, τὸ ρουφοῦσε ἀπληστα. Τὰ ρούκια κύλησαν, οἱ βρύσες δυνάμωσαν, ἡ χλόη ἀρχισε νὰ φυτρώνει ἀνασηκώνοντας τὴν πέσσα τῆς γῆς, τὰ χελιδόνια ἔφυγαν, — τὰ σχολεῖα ἀρχισαν.

Βαρῆθηκα κι' ἐγὼ τὸ καθιστὸ μέσα στὸ γραφεῖο, καὶ μὲ ὅλις φάνηκε λίγος γαλάζιος οὐρανὸς μέσα ἀπὸ τὰ σύννεφα, πήρα τὸ ραβδί μου καὶ δρόμο. « Ἄς ἀρχίσουμε, εἶπα, τὸ ταξίδι μας ἀπὸ τὴν ἄμορφη Κερπινή, πρὶν τὴν πλακώσουν τὰ χιόνια, γιατί εἶναι ψηλὴ 1150 μέτρα. »

Στὴν Κερπινή δὲν εἶχα δουλειὰ μὲ τὰ παιδιά, εἶχα μὲ τοὺς δασκάλους. Γι' αὐτὸ μὲ ἔφτασα στὸ σχολεῖο κι' ἐχαίρετιστα τοὺς δασκάλους καὶ τοὺς μικροὺς μου φίλους, εἶπα στοὺς δεύτερους: « Σήμερα, παιδιά, δὲν κάνετε σχολεῖο, εἶσθ' ἐλεύθεροι. »

Τότε νὰ βλέπατε ἕνα ἄμορφο θέαμα! Πετάχτηκαν ὅλα τὰ παιδιά μὲ φωνές καὶ ἀλαλαγμοὺς ἔξω ἀπὸ τὸ σχολεῖο σὺν σπουργίτια ἀπὸ τὸ κλουβί, καὶ σκορπίστηκαν στ' ἀμπέλια, νὰ τρυγήσουν δροσερὰ σταφύλια.

Τὴν ἄλλη μέρα θὰ πήγαίνα στοὺς Πιτσάκους. Τὸ δρόμο τὸν ἔξερα. Πηγαίνει ἀπὸ ἕνα ὁροπέδιο μὲ λόφους χαμηλοὺς καὶ στρογγυλοὺς σὰ μεγάλοι σωροὶ σιτάρι. Εἶναι κατὰ γυμνοὶ καὶ μελαγχολικοὶ.

Ἡ ἡμέρα ἦταν ἔτσι κι' ἔτσι. Ἐνα ἔ-

λαφρὸ βορειοἀδάκι ξέσκιζε τὰ πυκνὰ σύννεφα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ ἔκανε κουρέλια. Σὲ μέρη-μέρη φαινόταν ὁ καταγάλανος οὐρανὸς καὶ τὸ βλέμμα εὐχάριστα βυθίζότανε στ' ἀνοίγματα αὐτά.

Ἄλλα σύννεφα ἔτρεχαν χαμηλὰ χαμηλὰ, κάτασπρα σὺν βαμπάκι, καὶ σκέπαζαν τίς κορφές τῶν λόφων. Κάποτε κάποτε τύλιγαν καμιά ἀγριαπιδιά μ' ἕναν ἀερικὸ λεπτὸ πέπλο. Ἄλλα σύννεφα στεκόταν ἀκίνητα ψηλὰ στὸν οὐρανὸ, βαρεῖα, πυκνὰ καὶ σκοῦρα. Στὸ Χελιδὸ ἔπάνω ἦσαν σωριασμένες στίβες πυκνές ἀπὸ σύννεφα.

Περπατοῦσα μόνος στὴν ἔρημιά καὶ τὴ σιωπῇ τῆς Φύσης. Μιὰ ἐλαφρὰ μελαγχολία ἐτόλιγε τὴν ψυχὴ μου, ὅπως τὰ λεπτὰ σύννεφα τίς ἀγριαπιδιάς. Δὲν μ' ἀρέσουν τὰ γυμνά μέρη, ἀγαπῶ τὸ δάσος. Ἄλλα καὶ ἡ μελαγχολία κάποτε μὲ ἀρέσει, εἶναι ποικιλία. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ εἶναι πάντοτε εὐθυμὸς. Καὶ νὰ θέλῃ αὐτὸς, δὲν τὸν ἀφίνουν οἱ ἄλλοι. Χωρὶς αἰτία τὸν πληγώνουν καμμιὰ φορὰ κατὰ καρδία.

Μὲ ἡφραιναῖν μόνον τὰ γαλάζια κομμάτια τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸ κελἀδῆμα τῶν κατσουλιέρηδων. Αὐτοὶ ἀγαποῦν τὰ γυμνά μέρη τὸ δάσος δὲν τοὺς ἀρέσει. Τὸ δάσος εἶναι τὸ βασίλειο τοῦ κότουρα.

Ἐρημιά, σιωπῇ καὶ γύμνια! Κάπου κάπου συναντοῦσα καὶ κανένα παιδί, γνωστὴ φυσιογνωμία, μικρὸ μου φίλο.

« Καλημέρα, παιδί μου. »

« Καλημέρα, κύριε ἐπιθεωρητά. »

« Ποῦ ἔσουνα; »

« Σκάρισα τὰ βόδια καὶ τώρα πηγαῖνω στὸ σχολεῖο. »

Πόσο τοὺς ἀγαπῶ τοὺς μικροὺς αὐτοὺς φίλους μου! Εἶναι ἄθωοι σὺν τοὺς κατσουλιέρηδες κι' ἡ φωνὴ τους ξάστερη σὺν κι' αὐτῶν.

Κάπου κάπου στὰ χοράφια ἔργωνουν γεωργοί. Ἦρθαν πρῶτ' πρῶτ' κι' ἔπιασαν δουλειὰ. Βιάζονται νὰ σπείρουν πρὶν στεγνώσῃ ἡ γῆ.

Πάνε κι' ἔρχονται ἀπὸ τὴ μιά ἀκρὴ τοῦ χωραφιοῦ στὴν ἄλλη, σκυμμένοι ἐπάνω στὸ ἀλέτρι. Τὰ βήματά τους εἶναι ἀργά, σύμφωνα μὲ τὰ βήματα τῶν βοδιῶν, καὶ τὰ ὕψος τους σὺν τὸν οὐρανὸν σὺν τὸ ὕψος τῶν βοδιῶν.

Τί νὰ σκέπτονται ἀρά γε στὸ βραδὶ περπάτημά τους καὶ μὲ τὸ βαρὸ μυαλό τους; Τί ἄλλο ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ θὰ κἀμῃ ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ σπέρνουν ἕως τὴ στιγμή ποὺ θὰ θερίσουν; Γιατί, γὰ νὰ φάνε ψωμί καὶ νὰ χορτάσουν οἱ γεωργοί, πρέπει νὰ συμφωνήσουν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ. Ἄμα ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς δύο δὲν θέλῃ, ὁ γεωργὸς δὲν χορταίνει, ὅπως δὲν ἐχόρτασε πέρσι καὶ πρόπερσι.

Περπατοῦσα λοιπὸν μόνος καὶ μελαγχολικός. Οἱ κατσουλιέρηδες πετοῦσαν ψηλὰ, ἀφῖναν ἀπὸ τὰ ὕψη τὴ γλυκεῖα καὶ μονότονη φωνὴ τους, καὶ ξανακάθι-

ζαν στὴ γῆ μαλακὰ μαλακὰ σὺν πούπουλα. Ὁ οὐρανὸς ξάνειγε μεγαλύτερα γαλάζια κομμάτια, ὁ ἥλιος ζεσταίνει, κουδούνια κοπαδιῶν ἀκούγονταν. Ἡ Φύση γινότανε πιὸ εὐθυμῇ.

Τὰ παιδιά μου, ὁ Μάριος καὶ ὁ Εὐγένιος, ποὺ ξέρουν τὸ δρομολογίό μου, θὰ ζηλεύουν. Εἶχαμε πολλές φορές περάσει μαζί τὸ ὁροπέδιο αὐτό. Πολλές φορές τὸ τραγοῦδι τοὺς ἀνακατόνιστανε μὲ τὸ κελἀδῆμα τῶν κατσουλιέρηδων. Τώρα αὐτὸ κάθονται στὰ θρανία τοῦ σχολεῖου. Τί νὰ τοὺς κάμω; Ἄμα μεγαλώσουν, ἄς γίνουν... τοσπάνηδες, ἀφοῦ τόσο ἀγαποῦν τὴ Φύση!

Πλησίαζα στὸ χωριὸ. Ἦταν κρυμμένο κάτω ἀπὸ ἕνα βράχο.

Ἀκούγονταν οἱ φωνές τῶν πετεινῶν, κάπου κάπου ἀλυχίσματα σκύλων, μακρινές φωνές γυναικῶν. Σὲ λίγη ὥρα φάνηκε τὸ χωριὸ. Ἔφτασα σ' αὐτό. Ἐμπήκα σὲ σῆτι καὶ οἱ ἐντυπώσεις ἔσβυσαν.

Π Α ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΙΑ ΤΕΜΠΕΛΑ

Ἡ βελουδένια χνουδωτὴ μέλισσα ξύπνησε μέσα στ' ἀγριο λουλούδι τοῦ βουνοῦ. Τίναξε ἀπὸ τὸ πολυχρῶμο χνουδί της τὴν ψυχρὴ δρόσο τῆς χαρραυγῆς καί, καθὼς ἔκαμε νὰ περπατήσει, τὸ λεπτὸ φυλλαράκι λύγησε ἀπὸ τὸ βάρος της.

« ὦ, πόσο εἶχε ἀργήσει νὰ ξυπνήσει! »

Στὶς κορυφές τῶν ἐλάτων κελαιδοῦσαν κιάλας τὰ πουλιά, τὰ δέντρα κι' οἱ θάμνοι εἶχαν ξυπνήσει, καὶ πάνω ἀπὸ τὸ ρέμμα βούτζε ἕνα χρυσοὸ σμήνος ἀπὸ μικροσκοπικὰ ἔντομα.

Μιὰ λιγνὴ κίτρινη σφήκα ἦρθε καὶ ζύγωσε στὸ φύλλο. Ζύγωσε κι' ἔφευγε καὶ πάλι ζύγωσε περιπατητικά. Ἀκόμη νὰ ξυπνήσεις, ἀκόμη νὰ ξυπνήσεις!

Μιὰ πεταλούδα, μὲ τὸ πέταγμά της ποὺ τρεκλίζει καὶ κάνει ὄλο γωνίες σὰ μεθυσμένο, πέρασε κι' αὐτὴ καὶ ξαναπέρασε, κι' ὄλο τρυγούριζε τὸ λουλούδι περιπατητικά: Τί ὥρα εἶν αὐτὴ, τί ὥρα εἶν αὐτὴ!

Οἱ μικρὲς πεταλοῦτσες οἱ πετρωτές, ποὺ πετάνε δύο-δύο, πέρασαν κι' αὐτὲς κι' εἶπαν γελώντας ἡ μιά στὴν ἄλλη: Κοιμάται ἀκόμη, κοιμάται ἀκόμη!

Κι' ἡ χνουδωτὴ μέλισσα, ποὺ ἔμοιαζε σὰ βελουδένιο χρωματιστὸ κουβαράκι, δὲν ἀκούγε τίποτ' ἀπ' αὐτά. Πῆγε ὁμως νὰ περπατήσει ἀπάνω στὸ λουλούδι της καὶ τὸ λεπτὸ πέταλο λύγησε ἀπὸ τὸ βάρος της.

Ἡ πράσινη χρυσομέμγα ἦρθε μ' ὄρη καὶ κάθισε, χωρὶς νὰ τὴ καταλάβει, στὸ ἴδιο λουλούδι. Μὲ σηκώθηκε ἀμέσως καὶ πέταξε μακριὰ μουρμουρίζοντας: ὦ, ἐδῶ μέσα κοιμῶνται ἀκόμη!

Ὁ μεγάλος χρυσομοῦρμιπουλάς χασομερούσε κι' ἔκοβε βόλτες ἀπάνω ἀπὸ

τὸ θάμνο, καὶ τὰ φτερά του βούτζαν κοροῦδευτικά: Βοὺ, βοὺ, ἔλατε νὰ ἰδῆτε, ἔλατε νὰ ἰδῆτε!

Καὶ τ' ἄλογα τῆς Παναγίας, ποὺ πετοῦσε στὸ δροσερὸ ἴσκιό τῆς ρεμματίας, τᾶκουσε κι' ἔτρεξε νὰ ἰδεῖ. Τὸ βόηκε ἄστειο καὶ τρυγούριζε κι' ἔκανε χάξι: Χαχά, νὰ μὴ τεμπέλα, νὰ μὴ τεμπέλα!

Κι' ἕνα νέφος ἀπὸ ἔντομα σηκώθηκε τότε ἀπὸ τὸ σῶσκιό ρέμμα, καὶ πέταξε στὸ θάμνο κι' ἔκανε ἕνα μεγάλο θόρυβο κι' ὄχλοσῆ: Πῶπῶ, μὴ τεμπέλα, μὴ τεμπέλα!

Ἐνας μικρὸς λοιπὸν σπουργίτης εἶδε τὴ σύναξη καὶ τὴ βοή, καὶ πέταξε κι' αὐτὸς χαρούμενος στὴν κορφὴ τοῦ θάμνου, νὰ ἰδεῖ τί γινόταν ἐκεῖ πέρα.

Τότε ὅμως, παρευθὺς, ἔφυγαν ὅλα μακριὰ, καὶ πέταλοῦδες καὶ χρυσομέμγες καὶ σφήκες καὶ κουνούπια. Κι' ἡ καίμενη ἡ χνουδωτὴ μέλισσα κύλησε τρομαγμένη ἀπὸ τὸ φύλλο της κι' ἔπεσε σὰ βελουδένιο χρωματιστὸ κουβαράκι σ' ἕνα ἄλλο φύλλο, βαθεῖα κρυμμένο κι' ἀφαντο.

Ὁ σπουργίτης ἔμεινε μοναχὸς του, ἔκαμε τοῖου-τοῖου, κοίταξε ἀποκεῖ, εἶδε πῶς δὲν ἔτρεχε τίποτε ἐκεῖδᾶ, κι' ἔδωσε μιά καὶ πέταξε ἄλλοῦ, γιατί εἶχε κι' αὐτὸς τίς ἀσχολίες του.

ΜΙΚ Α ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

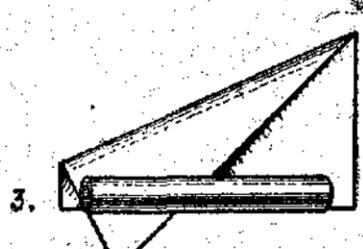
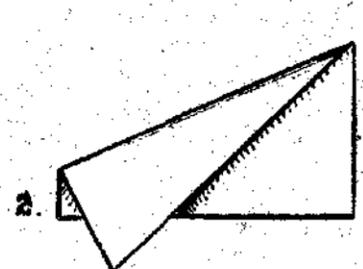
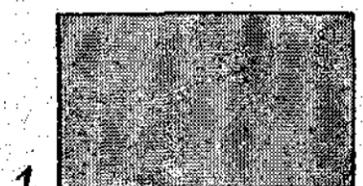
1.— Πῶς νὰ τυλίξετε τὸ ρουλό σας.

Ἐχει κι' αὐτὸ τὴν τέχνην του, μὴ νομίζετε... Γιατί συνήθως, τὰ ρουλό γίνονται «μιά χαρὰ καὶ τρεῖς τρομάρες»: Στραβά, ἀσχημα, ἀκομψα. Καὶ τὸ περιτόλιγμα ξεφεύγει, ξεδιπλώνεται, σχίζεται, καὶ πρέπει κανένας νὰ τὸ κολλᾷ ἢ νὰ τὸ δένῃ, φασαρία! Ἐγὼ λοιπὸν θὰ σᾶς πῶ ἕνα τρόπο, νὰ κάνετε τὰ ὑραιότερα ρουλό καὶ τὰ στερεότερα, χωρὶς σπάγγο, χωρὶς κόλλα, μόνον μ' ἕνα κομμάτι χαρτί καὶ μὲ κάποια ἐπιδειξιότητα.

Θέλετε π. χ. νὰ τυλίξετε ἕνα χειρόγραφο, ἕνα τετράδιο, ἕνα φυλλάδιον, γὰ νὰ τὸ πάρете μαζί σας ἢ νὰ τὸ στείλετε κάπου μὲ τὸν ὑπηρέτη, ἢ καὶ μὲ τὸ Ταχυδρομεῖο. Θὰ τὸ περιστρέψετε πρῶτα, θὰ τὸ κάμετε κύλινδρο, γὰ νὰ χετέ τὸ μέτρο. Ἐπειτα θὰ πάρете χαρτί, στερεὸ κάπως, — προτιμᾶται τὸ φιλό κηρόχαρτο, — καὶ θὰ κόψετε ἕνα κομμάτι σὲ παραλληλόγραμμο σχῆμα (Σχ. 1.) ποὺ ἡ μεγάλῃ του πλευρὰ πρέπει νὰ ἔχη τὸ μᾶκρος τοῦ κύλινδρου ποὺ θὰ τυλίξετε ἀλλὰ καὶ κατὰ παραπάνω, γὰ νὰ ἐξέλθουν οἱ ἄκρες του μετὰ τὸ διπλωμα καὶ νὰ μποροῦν νὰ χωθοῦν μέσα στὸν κύλινδρο.

Αὐτὸ τὸ χαρτί θὰ τὸ ἀπλώσετε στὸ τραπέζι καὶ θὰ τὸ τοακίσετε, ὅπως σᾶς δείχνει τὸ Σχῆμα 2, ὥστε νὰ σχηματισθῇ μιά γωνία 25 ὡς 30 μοιρῶν.

Κατόπι θὰ τοποθετήσετε καταμεισὸς στὴν κάτω πλευρὰ τοῦ χαρτιοῦ τὸ ρουλό σας, — τὸ φυλλάδιον δηλαδὴ ἢ τὸ τετράδιον ποὺ θὰ τὸ ἔχετε ἤδη κάνει κύλινδρο, ὅπως σᾶς δείχνει τὸ Σχῆμα 3.

Καὶ θ' ἀρχίσετε νὰ τυλίξετε τὸ ἕνα μὲ τ' ἄλλο, ἐλικοειδῶς κι' ὅσο μπορεῖτε πιὸ σφιχτά. Τέλος χώνετε τίς δύο ἄκρες τοῦ χαρτιοῦ ποὺ θὰ ἐξέλθουν, μέσα στὶς δύο τρύπες τοῦ κύλινδρου. Κι' ἔτσι ἔχετε τὸ κομψότατο καὶ στερεότατο ρουλό ποὺ παριστάνει τὸ Σχῆμα 4.

Τὸ ρουλό αὐτὸ, μολονότι ἀκόλλητο καὶ ἀθετο, μπορεῖτε νὰ τὸ κρατήσετε στὰ χέρια σας ὅσῃν ὥρα θέλετε, νὰ τὸ μεταφέρετε, νὰ τὸ στείλετε μακριὰ, χωρὶς κανένα κίνδυνο νὰ ξεδιπλωθῇ, νὰ σχισθῇ καὶ ν' ἀνοιξῇ. Μπορεῖτε νὰ τὸ δώσετε καὶ στὸ Ταχυδρομεῖο, ἀφοῦ κολλήσετε ἀπλῶς μὴν ἐτικέττα μὲ τὴν ἐπιγραφὴ καὶ τὸ ἀναγκαῖο γραμματόσημο. Ἡ συλλογὴ π. χ. τῶν Πνευματικῶν σας Ἀσκήσεων μπορεῖ νὰ φθάσῃ ἔτσι στὰ χέρια τῆς Διαπλάσεως σῶα κι' ἀδελφῆς.

Κάμετε τὴ δοκιμὴν καὶ θὰ ἰδῆτε. Ἀλλὰ νὰ μὴ σᾶς ἀπελπίσῃ ἡ πρῶτη τυχὸν ἀποτυχία. Νὰ ἐπιμεινετε, ὡς πού νὰ καταλάβετε καὶ νὰ ἐφαρμύσετε καλὰ τίς ὁδηγίας ποὺ σᾶς ἔδωσα. Καὶ θὰ μείνετε καὶ σᾶς ἐμπληκτοὶ μπροστὰ στ' ὠραῖο ρουλό ποὺ θὰ καταφέρετε μ' αὐτὸ τὸν τρόπο!

Ο ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

1. ΛΑΙΚΗ ΒΑΚΛΑΚΗ, Σηλημένο Ἐκάτρο, Ἡράκλειον Κρήτης. 2. ΤΟΥΛΑ Δ. ΓΥΡΡΑ, Μεταφράσεως ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ καὶ Ἰσότημος Ἀ Βραβ. 233ου Διαγ. Λύσεων. — 3. ΜΑΡΙΚΑ ΧΑΤΖΗΚΟΜΝΟΥ, Ταξιόδηρικό Κῆμικ, Ἡράκλειον Κρήτης, Ἰσότημος Ἀ Βραβ. 233ου Διαγ. Λύσεων.

ευχαριστώ και χάρη πολλή χάρη-
τισμού; στον καλλιόμο φίλο) P.
M. (να γραφεί σε χρονοκείμενο
χαρτί ως που να συνειδηθείς; είναι
δυσκόλο να σου πω το βήγημα
έχεις δ' κάθε τόσο;) **Μάρθαν**
Σακκή (τόρα με τα δωδεκοεπίδη
θα έχω και αυτό; ελή μπερά διή-
γήματα και απ' όλα ευχαριστώ
για τις προσπάθειες που βέβαια
δεν θα σταματήσουν) **Ρασπούκιν**
(το «Πενταβλόν» σου δεξιά τις
«τίστες» δικαίως; θα τις διαβε-
χθώ; και καλύτερο απ' αυτό που
θα ήθελας...) **Μελπομένη** II.
(ευχαριστώ πολύ; θα σου εγκριθώ
βιβλικά αν είναι κατάλληλο κ' αν
δεν το έχω άλλη;) **Βαλέντινη**
Φαράδελι (είσαι η πρώτη που
εσπασθήκαμε; μετά την αδελφή; ε-
υχαριστώ πάρα πολύ!) **Γενναίαν**
Σπάρτην (σου δεύτερη; αλλά δεν
ε' ευχαριστώ λιγότερο θερμά; εδω
κ' ε' τελευταίος είναι σαν τον
πρώτο;) **Κων. Η. Αριστεριό**
δην (ελάκη, ευχαριστώ;) **Αλπι-**
νατήν (ευχαριστώ για τα καλά
λόγια που συνοδεύουν την ανανέ-
ωση;) **Ανωάσαν Νεοκαίαν** (που
υστερ' απ' εσα είχε στο σχολείο
της; μου έκανε κρείς νάε; συν-
θρομήτριες και θα μου κάνη κ'
άλλες; μπράβο της! έρχη, έρχη!)
Χαδόσαν (ευχαριστώ πολύ για το
συμπλήρωμα κ' για τα τόσηπάρμα)
Ροματικόν (λοιπόν σε περιμέ-
νω) **Ατέλιαν** (έστειλα 23 εστρ.
ευχαριστώ; το Σάλλο; σε; για τις
προσπάθειες;) **Πήλασον** (συμφο-
ρουμε, αλλά δεν ήλθε ακόμη η
σειρά σου;) **Ταξιάν** (φωτογραφία
ελήφθη; βροχίον; σε; ελά;.) **Μεγά-**
λην Ελλάδα (έχω καθ' έμπιστο-
σύνη; μπορεί να στείλουν κ' οι
μικρές; αλλά δεν είναι ανάγκη να
την κούβη;) **Παρηγοριάν** (έστειλα
6 τετραδία και σε περιμένω) **Σαν-**
θούλαν (ιδε; τι λέει η σημερινή
πρόκληση του Διαγωνισμού των
λδσών;) **Κων. Ι. Παπάχρυσάν-**
θου, Περιπλοκάδα, Νέμεσιν,
Μονικό, Απομύτην Φοβητσιά-
ραν κτλ. κτλ.

Είς όσας επιστολάς έλαβα
μετά την 28 Νοεμβρίου όσπαν-
τήσω στο έρχόμενο.

ΤΟΜΟΙ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Της Α' Περιόδου (1879 - 1898)
από τους έκδοθέντας 24 τόμους
υπάρχουν ακόμη μόνον οι έξις
πέντε: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος και
19ος. Έκαστος τόμος δρχ. 25,
ταχυδρομικός δε άποσταλλόμενος
δρχ. 38, 50 διά το Έσωτερικόν
και δρχ. 35 διά το Έξωτερικόν.

Της Β' Περιόδου (1894 - 1928)
υπάρχουν όλοι οι έκδοθέντες τό-
μοι, 35 έν όλω. Έκαστος τόμος
άρραφος δρ. 80 και ραμμένος
δρ. 85. Ταχυδρομικά τέλη έκά-
στου τόμου προσθετέα εις τας
άνω τιμάς; Διά το Έσωτερικόν
δρχ. 5 δ άρραφος και δρχ. 15
δ ραμμένος; διά δε το Έξωτε-
ρικόν δρχ. 28 είτε άρραφος εί-
τε ραμμένος.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΡΧΗ του 24ου Διαγωνισμού. Αι λδ-
σεις των Ασκήσεων του σημερινού φύλλου
είναι δεκταί μέχρι της 1 Φεβρουαρίου

[Από σήμερα και καθ' όλον το
δωδεκάμημα της Α' εξαμηνίας του
1929, θα δημοσιεύονται Ασκήσεις
αποκλειστικώς από τας Συλλογάς,
αί όποιαί εσκόπησαν ήδη διά τον
πρόχοντα 23ον Διαγωνισμόν προς
συνθεσάν Πνευματικόν Ασκήσεων,
και από ένείνας αι όποιαί θα στα-
λοδν μέχρι τέλους Ιανουαρίου, κα-
τά την προκήρυξιν του 5λου φύλ-
λου.]

1. Δογοπαικτικός Δεξιόχειρος
Το πόδι μου μου λέει
Πώς είναι κουρασμένο,
Κι' ένός, για τήν κούβη,
—Καλά, το πόδι λέω, καίμένο.
Πόδι μου, ξεκουράσου.
Μ' άμείσως... ξυλιασμένο
Το βλέπω — για φαντάσου!
Έμμ. Π. Κασιμάτης

2. Στοιχειόγραφος
Ήταν ή θεά μεγάλη
Και μεγάλωσε ακόμη
Παιγνόντας κ' άλλο κεφάλι.
Κι' απ' τ' όλημπίο της δάμα
Στο Αίγαιο καταβαίνει,
"Όπου και ός τώρα μένει
Απάνω

3. Μεταγραμματιολόγος
Ω Βγάω Δέλιτα, βάζω Μι,
Μετονομάζω στη στιγμή
Και το Μι το κάνω Τά.
Μ' όδνα, γιατί νησά;
Είναι και τα τρία αυτά.
Καλλιέης

4. Δημιόδοος-Δίτιγμα
Ρώτησαν κάποια γυναίκα,
Τι τον είχε κάποιο γέρο
Κι' ή γυναίκα άπολογήθη:
— Αύτονού του γέρου η μάγνα
Πεθερά της μάγνα μου είναι.
Τι τον είχε; Γενοβέγνα

5. Φαροδόκιλον
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Ν' αντικατασταθούν οι άστε-
ρισμοί διά γραμμάτων όστε ν' ά-
ναγινώσκονται; πηχόν κατοά-
διον, μετεωρολογικόν, φωτιστι-
κόν, νήσος του Αιγαίου, πόλις
της Θεάκης, πηχόν υδρόβιον, ά-
πόστολος και άρχαίος αγαλιμ-
τοποιός.

Ε. Κρυπτογραφικόν
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 = Φιλόσοφος
2 9 1 = Του χρόνου
3 2 8 2 8 9 = Περιφήμ. όρος
4 1 8 9 0 = Θαλάσ. ζώνη
5 3 7 9 0 = Δρχ. βασιλεύς
6 4 5 3 = Φοιτιστιον
7 9 4 3 0 8 1 = Τραγ. βασίλισ.
8 3 2 3 0 = Αρχαία πόλις
9 5 4 3 0 = Είδος πλοίου
0 3 2 9 0 = Ποταμός
Βουπασίτης

7-11. Φωνηεντογράφος
Δι' ένός και του αυτού φω-
νήεντος, όσαεδήποτε φωνά έπα-
γαλαμμενομένου μεταξύ των κά-
τωθι συμφώνων, των όποιών ή

τάξις εις έκαστον σωφόν δύνα-
ται να μεταβληθί, να σχηματι-
σθούν πέντε λέξεις:
Φημορ, δασπ, δρομας, ροβμ, πς
Κέρη των Άθηνων

**12. Ακροστιχίς μετά Ποιή-
λης Ακροστιχίδος**
Τά μιν άρχικά των κάτωθι ζη-
τούμενων λέξεων άποτελοδν Άρ-
ποιαν, το δε πρώτον της πρώτης,
το δεύτερον της δευτέρας και ού-
τω καθέξης; μυθικών νέων, ίερέα
της Ρέας:

1, Βασίλισσα της Ελλάδος; 2,
Χρονική μονάς; 3, Δίκαιος της
Π. Διαθήκης; 4, Μέρος του λαι-
μου; 5, Επύθετον έχον σχέσιν
με το χρώμα.

Περιπλοκάς
13. Φωνηεντολόγον
γγκκ - σ - σλμν
Έθνική Πίστις
14. Γράφος
Αδάμας
"ΟΙ ως 51 Σιδραγάδος
γρ 70 51 Σάπριφος
Μίρης Πρώτιος

Διά τούς Γαλλεμαβείς
15. Chiffre
1 2 3 4 5 6 4 1 = Empereur.
2 3 4 5 5 4 1 = Dieu des Grecs
3 6 5 5 2 = Ville ancienne
4 3 2 5 6 = Pierre precieuse
5 6 4 1 = Pape
6 3 6 6 = Arme

16-20. Note Magique
Remplacez par une note de
musique, toujours la même,
deux lettres a chacun des mots
ci-dessous, et formez sans ana-
gramme cinq autres mots:
A:ite, nasse, farce, fiore, voyage
Κορρ: κυραλίνα

ΑΥΣΕΙΣ
των Πνευμ. Ασκήσ. του φύλ. 38
578. Άλάσκα (Άλας, κ' α.) — 577.
Χριστός-ΰπός. — 578. Τρίτων-
Κρίτων. — 579. Άρματωλός-ά-
μωρωτολός.
580. Α
ΚΡΕ - ΜΑ - ΘΡΑ
Λ - ΜΑ - ΖΟ - ΝΙ - ΟΣ
ΘΡΑ - ΝΙ - ΟΝ
ΟΣ

581. ός (δάσος), σε (ός), λος
(λόσις, όλος (θάλασσα). — 582-
586. Διά του Κ: κούμα, φανός,
κλοιός, Κύρος, κάπρος. — 587.
ΑΙΤΝΑ (Άρετή, Ισθμός, Τέλος,
Νέσ), Άρχιλον). — 588. Έν τού-
τω νίκη. — 589. Είς όιανός άσι-
στος άμόνεσθαι περὶ πάτρησ.
(σι σύ όνος, άσ' εις τέσα μήνες,
θ' αί περ, είπα τρίς.) — 590.
BRANCHE (rare, άne, nacre,
cabane, hache, ébene). — 591-592.
i. Sur le sol. 2. L'abricotier
(abri, cötter.)

Μη λησιμονείτε πως κάθε πα-
ραγγελία σας, για να εκτελείται
άμείσως, πρέπει να συνοδεύεται
και με μιά τυπωμένη ταμνία, άπ'
αυτές που σας στέλλομεν το φύλ-
λο κάθε έβδομάδα.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διά 1. ός 10 το πολύ λέξεις με
στοιχεία δρ. 6 το ελάχιστον. Χρή-
σθαι των 10 λέξεων 60 λεπτά ής.
με πένα δε στοιχεία λεπτά 70
με κεφαλαία δρ. 1.
Ο χωριστός στίχος δρ. 3.
Η προαληρωμή είναι άπαραίτητη.

[ΚΘ - 1]
Ευχαριστώ όσους μου έστειλαν τη-
ρά όδνα. Να περιμένω κ' από όσους
λουμ. Στείλτε στη Διο: Σαραμηνού
Βόλου, Γαλακτομάτα, Φαλακροπούλι,
λάνα, στείλτε. ΔΙΔ

[ΚΘ - 2]
Γαλιτεύα μου, για τή γιορτολόγην
καρδιάφάλας θερμάς εύχας.
Ταίγαννεπούλι

[ΚΘ - 3]
Επιθυμώνας να δείξωμε το όδνα
ρο φενόναμο στο φενικό δημοσί-
ημα, παρακαλώμε θερμά τον ΝΑΡΑΙ-
ΣΩΝ να έμβωσθ υποηρησότητα.
Πολλά φίλοι του

[ΚΘ - 4]
Ανταλλάσσω παντός είδους γραμμα-
τικά όδνα (όχι σπινάκια, λεπρόνια ή
όδνα λειψή) εν ανταλλάσει, με
όδνα άρραφος Άποικον, Άσίας, Νοτι-
και Κέντρικης Άμερικής, Νέας Εύρωπ-
κλ. Προτιμώ Έλληνικά πρώτων έκδοσ-
τεσ μεγάλης κερφαλής Έρμού (ΒΑΛ. ΓΡΑΜΜ.)
τά όποια κ' άγοράζω. Χριστ. Νάλτσος
δός Βενιζέλου 48, Θεσσαλονίκη.

[ΚΘ - 5]
Ο ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΡΟΥΣΣΑΚΗΣ περιμένει
τη τελευταία φορμή Μ. Μυστικά όσον
τοδούτελαν άκόμα Μαρασλή 15, Θεσ/νικ

[ΚΗ - 6]
Ημείς ΜΑΓΕΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ, βασι-
λεύς του Μακεδονικού Κράτους, έ-
τη έκτέλεσι της Διακυβερνήσεως και Μονα-
ρχίας Διατάσσωμεν όσοις παντός εί-
μαι αί γυαλι καθ' όλην την ήσσηρον με-
λωδία την καθηκτικήν Σονάταν του Με-
ζαστ.

[ΚΘ - 7]
Τ ΡΕΛΟ ΦΟΙΤΗΤΙΚΑΙ: ευχαριστώ. ΠΕΤΑ
ΚΤΟΥΑΑ: άσας; :
ΜΑΓΕΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ

[ΚΘ - 8]
Αθήνα—Συνόδια. Άρραμμένο Κίμα
Κουμαριάνου, Σούλι = Γαλλίμα, Λε-
νοκίμα = Βραχνοσ. Γιδά = Λέτσου, Με-
μότα = Ζαντέ, Σαετία;

Άφραπέλη, Κρυσάνθεμον,
Πηλιοστρεΐτιο Κεράσι
[ΚΘ - 9]
Αλληλογραφία ανταλλάσσω κέρτες, ή
πράδιαι. Περιμένω απ' όλες κ' οι
λουσ. Α. σις; Γεώργιο Χ. Τζιόρτζη, Θέβα
Ρωμαϊκός.

[ΚΘ - 10]
Ανταλλάσσω τετραδία κ' με όλους κ'
Αίσις; Όρραμίδην, Πανδρόσου 33
(διά Κ. 7. Χ.) Άθηναι.

Κούβλα του Χωριού
[ΚΘ - 11]
Αμετ. Αία, Καναρή, Ραζίν, Ρε-
δη Θέρση, Μοιραία, Λακωνική
Τελεσίλα, Πάρηγορις; Να περιμένω
άκόμη τετραδία όσας; : Ναι!

Κούβλα τού Χωριού
[ΚΘ - 12]
Τι γράν, τετραδία έκβα, ευχαριστώ
Τ Ρελο Γυμνασιολογικόν, έκβαε το τε-
τραδία μου; — Κούβλα του Χωριού

[ΚΘ - 13]
Το ΜΑΓΕΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ κ' οι Έπα-
ξιτιστές του ΟΡΙΟΝ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ και ΑΡΗ
ΑΝΙΚΗΤΟΙ ανταλλάσσουν Μ. Μυστικά
(Στέλλετε ένα τετραδίακί για όλους με
τήνμια ένός). Άλληλογραφούν καθένας
χωριστά Αίσις; Τίον Γ. Ζερβόν, π. ε. Α
θίνα. (Με τέρμα έκτέλεση πρός τον έ-
ποιν άπεσθόνεται.)

[ΚΘ - 14]
Μελοχοεινόδνα, Κούβλα του Χω-
ριού, ανταλλάσσωτε Μ. Μυστικά με
το ΜΑΓΕΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ;
Όριαν Άγγερινός, ύποσησής

[ΚΘ - 15]
Ε Χωριό άδελφοί Γεώργια Δεσφί να
Ε Τυγράν, έμμοισαε το άπαικασόμο
άδελφένους.
Διά Α. Υ. Μαγεμένο Βασιλοπούλο
"Άρης" Άντικτες, ύποσησής

[ΚΘ - 16]
Ο καρπιτιο ΝΤΟΡΙΑΝ, το φενόναμο
έτε dareletum και έπομένως res null
lus. (Κατά το ηυσ., Παρηλαριαν.)
Τρελλό Φοιτητάκι